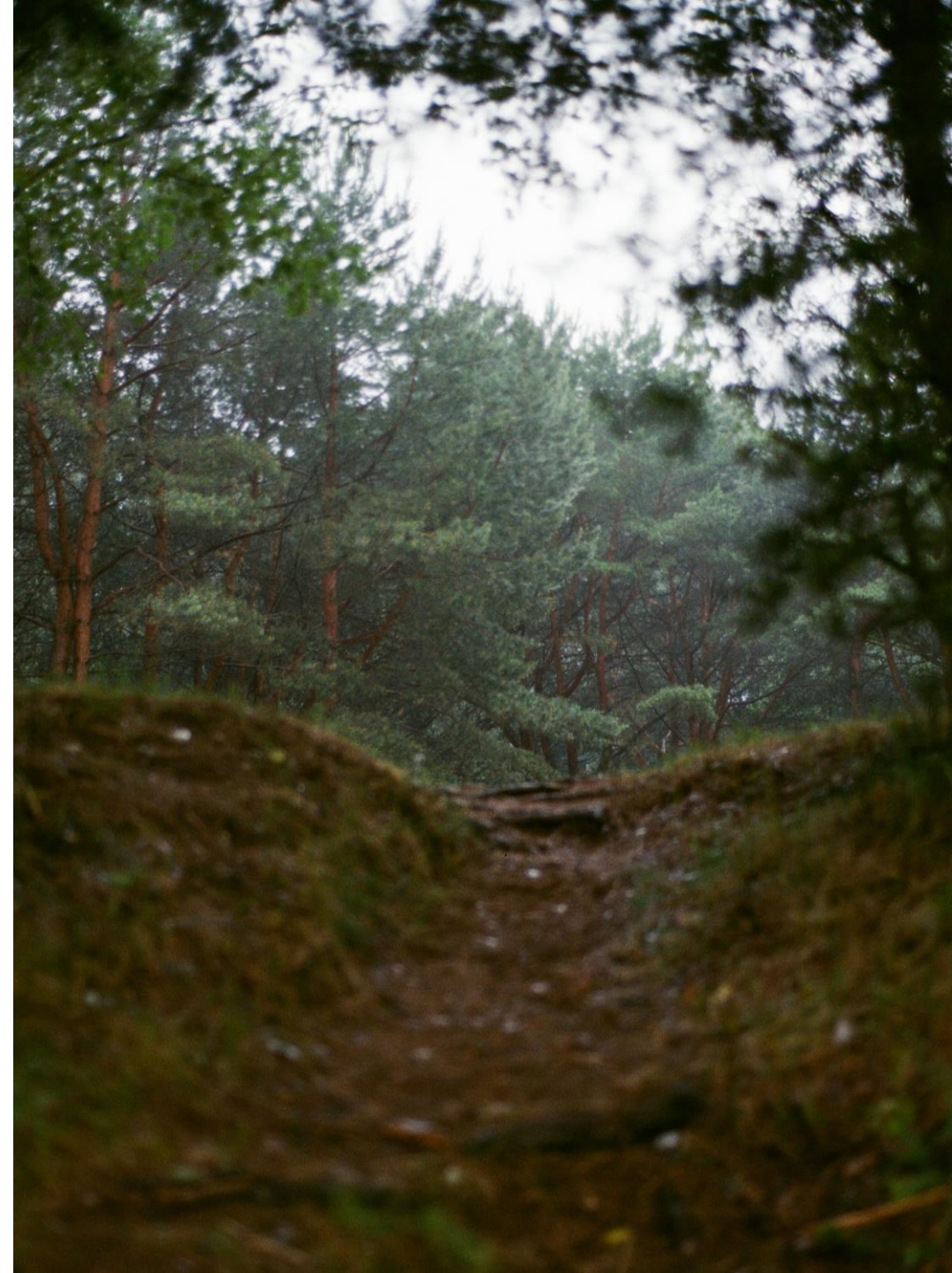

2024 m. balandžio 10 d.

2024 metai įsibėgėjo – ar yra
prielaidų keisti ekonomikos ir
palūkanų normų prognozes?

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas

2024 metais – kuklaus ekonomikos augimo metai

Realiojo BVP pokyčio prognozė, SEB grupė (proc.)

	2023 m.	2024 m.*	2025 m.*
JAV	2,5	1,6	1,8
Euro zona	0,5	0,5	1,8
Jungtinė Karalystė	0,1	0,2	1,4
Švedija	-0,3	0,1	2,8
Kinija	5,2	4,6	4,4

Ketvirtinis realusis BVP pokytis ES šalyse (proc.)

	Q4 2023	Q3 2023	Q2 2023	Q1 2023	Q4 2022	Q3 2022	Q2 2022	Q1 2022
Vokietija	-0,3	0,0	0,0	0,1	-0,4	0,4	-0,1	1,0
Prancūzija	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6	0,3	-0,1
Italija	0,2	0,2	-0,2	0,5	0,0	0,3	1,4	0,1
Ispanija	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	0,3
Nyderlandai	0,3	-0,3	-0,4	-0,5	0,6	0,2	1,7	0,5
Lenkija	0,0	1,1	-0,1	0,7	-1,5	0,4	-1,0	3,2
Belgija	0,3	0,4	0,3	0,4	0,2	0,3	0,7	0,1
Švedija	-0,1	-0,1	-0,7	0,7	-1,0	0,7	1,0	-1,0
Austrija	0,0	-0,3	-1,3	0,1	-0,2	-0,1	2,0	0,6
Danija	2,0	0,4	-0,6	1,2	-0,3	0,5	1,3	-1,1
Rumunija	-0,5	1,0	1,4	-0,8	1,9	0,3	-0,4	2,6
Čekija	0,2	-0,8	0,2	0,1	-0,4	-0,2	0,2	0,6
Suomija	-0,8	-1,1	0,5	-0,2	-0,6	-0,2	0,5	-0,3
Portugalija	0,8	-0,2	0,1	1,5	0,5	0,5	0,1	2,3
Graikija	0,2	-0,1	1,1	0,0	1,1	0,5	0,4	2,3
Vengrija	0,0	0,8	0,0	-0,3	-0,7	-1,1	1,0	1,4
Slovakija	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,1	0,3
Bulgarija	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,8	0,7
Lietuva	-0,1	0,0	2,4	-1,9	-0,3	0,7	-0,6	0,4
Slovėnija	1,1	0,0	1,1	0,3	0,4	-0,1	0,5	0,0
Estija	-0,7	-0,8	-0,3	-0,7	-1,3	-0,6	-1,2	-0,1
Latvija	0,8	0,1	-0,3	-0,2	0,6	-0,7	0,1	1,2

Pasaulyje pramonės įmonių vadovų lūkesčiai šiek tiek atsigavę

S&P gamybos pirkimo vadysininkų indeksas (punktai)

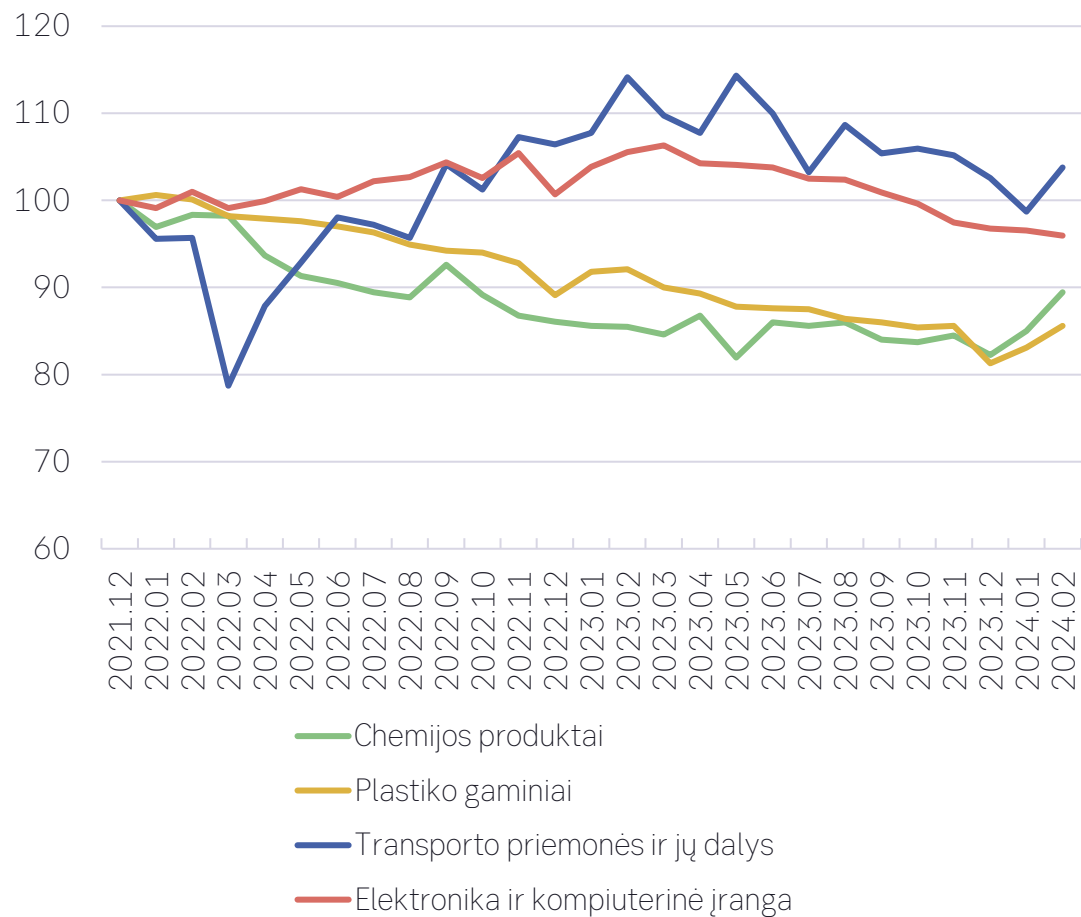
	Pasaulis	Euro zona	Vokietija	Prancūzija	Italija	JK	Švedija	Turkija	JAV	Kinija	Indija	Japonija	Pietų Korėja	Taivanas	Brazilija	Australija
2022.01	53,2	58,7	59,8	55,5	58,3	57,3	61,9	50,5	55,5	49,1	54,0	55,4	52,8	55,1	47,8	55,1
2022.02	53,8	58,2	58,4	57,2	58,3	58,0	57,4	50,4	57,3	50,4	54,9	52,7	53,8	54,3	49,6	57,0
2022.03	53,0	56,5	56,9	54,7	55,8	55,2	56,8	49,4	58,8	48,1	54,0	54,1	51,2	54,1	52,3	57,7
2022.04	52,3	55,5	54,6	55,7	54,5	55,8	54,6	49,2	59,2	46,0	54,7	53,5	52,1	51,7	51,8	58,8
2022.05	52,4	54,6	54,8	54,6	51,9	54,6	55,0	49,2	57,0	48,1	54,6	53,3	51,8	50,0	54,2	55,7
2022.06	52,2	52,1	52,0	51,4	50,9	52,8	52,9	48,1	52,7	51,7	53,9	52,7	51,3	49,8	54,1	56,2
2022.07	51,1	49,8	49,3	49,5	48,5	52,1	51,6	46,9	52,2	50,4	56,4	52,1	49,8	44,6	54,0	55,7
2022.08	50,3	49,6	49,1	50,6	48,0	47,3	49,9	47,4	51,5	49,5	56,2	51,5	47,6	42,7	51,9	53,8
2022.09	49,8	48,4	47,8	47,7	48,3	48,4	49,5	46,9	52,0	48,1	55,1	50,8	47,3	42,2	51,1	53,5
2022.10	49,4	46,4	45,1	47,2	46,5	46,2	47,1	46,4	50,4	49,2	55,3	50,7	48,2	41,5	50,8	52,7
2022.11	48,8	47,1	46,2	48,3	48,4	46,5	45,7	45,7	47,7	49,4	55,7	49,0	49,0	41,6	44,3	51,3
2022.12	48,7	47,8	47,1	49,2	48,5	45,3	45,7	48,1	46,2	49,0	57,8	48,9	48,2	44,6	44,2	50,2
2023.01	49,1	48,8	47,3	50,5	50,4	47,0	46,7	50,1	46,9	49,2	55,4	48,9	48,5	44,3	47,5	50,0
2023.02	49,9	48,5	46,3	47,4	52,0	49,3	46,7	50,1	47,3	51,6	55,3	47,7	48,5	49,0	49,2	50,5
2023.03	49,6	47,3	44,7	47,3	51,1	47,9	45,5	50,9	49,2	50,0	56,4	49,2	47,6	48,6	47,0	49,1
2023.04	49,6	45,8	44,5	45,6	46,8	47,8	45,7	51,5	50,2	49,5	57,2	49,5	48,1	47,1	44,3	48,0
2023.05	49,5	44,8	43,2	45,7	45,9	47,1	41,0	51,5	48,4	50,9	58,7	50,6	48,4	44,3	47,1	48,4
2023.06	48,7	43,4	40,6	46,0	43,8	46,5	45,1	51,5	46,3	50,5	57,8	49,8	47,8	44,8	46,6	48,2
2023.07	48,6	42,7	38,8	45,1	44,5	45,3	48,1	49,9	49,0	49,2	57,7	49,6	49,4	44,1	47,8	49,6
2023.08	49,0	43,5	39,1	46,0	45,4	43,0	46,1	49,0	47,9	51,0	58,6	49,6	48,9	44,3	50,1	49,6
2023.09	49,2	43,4	39,6	44,2	46,8	44,3	43,6	49,6	49,8	50,6	57,5	48,5	49,9	46,4	49,0	48,7
2023.10	48,8	43,1	40,8	42,8	44,9	44,8	46,4	48,4	50,0	49,5	55,5	48,7	49,8	47,6	48,6	48,2
2023.11	49,3	44,2	42,6	42,9	44,4	47,2	49,0	47,2	49,4	50,7	56,0	48,3	50,0	48,3	49,4	47,7
2023.12	49,0	44,4	43,3	42,1	45,3	46,2	48,7	47,4	47,9	50,8	54,9	47,9	49,9	47,1	48,4	47,6
2024.01	50,0	46,6	45,5	43,1	48,5	47,0	47,1	49,2	50,7	50,8	56,5	48,0	51,2	48,8	52,8	50,1
2024.02	50,3	46,5	42,5	47,1	48,7	47,5	49,0	50,2	52,2	50,9	56,9	47,2	50,7	48,6	54,1	47,8
2024.03	50,6	46,1	41,9	46,2	50,4	50,3	50,0	50,0	51,9	51,1	59,1	48,2	49,8	49,3	53,6	47,3

Šaltinis: *Macrobond*.

Indekso reikšmė, didesnė negu 50 punktų, rodo pramonės aktyvumo didėjimą, o reikšmė, mažesnė negu 50 punktų, mažėjimą.

Atpigusios dujos metų pradžioje lyg ir padėjo chemijos produktų gamybai Vokietijoje atsispirti nuo dugno

Vokietijos pramonės gamyba, 2021 m. gruodis -100 punktu

Pagamintų Vokietijoje automobilių skaičius, tūkst.

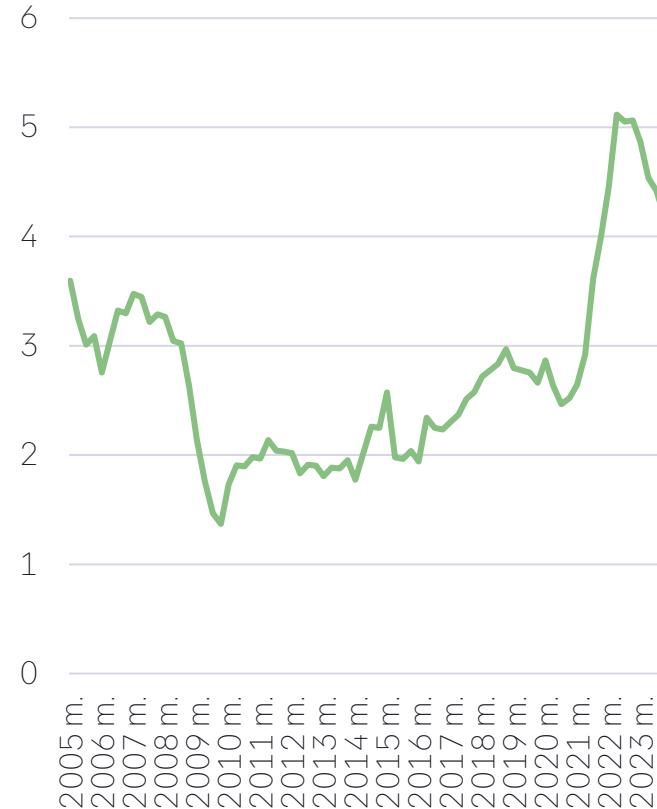

JAV darbo rinkoje lieka labai stipri ir nėra palanki tikėtis spartesnio palūkanų normos mažinimo

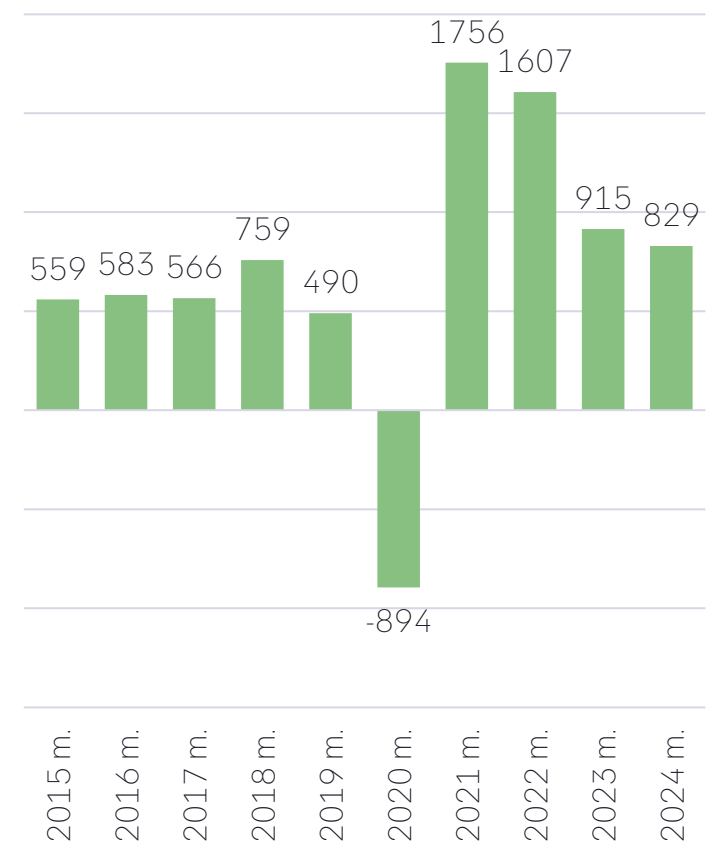
Metinė infliacija JAV (proc.)

Metinis darbo užmokesčio pokytis JAV (proc.)

Sukurta naujų darbo vietų JAV (tūkst.)

Bendroji metinė infliacija euro zonoje šiemet turėtų nusileisti iki 2 proc.

Metinės infliacijos euro zonoje prognozė (proc.)

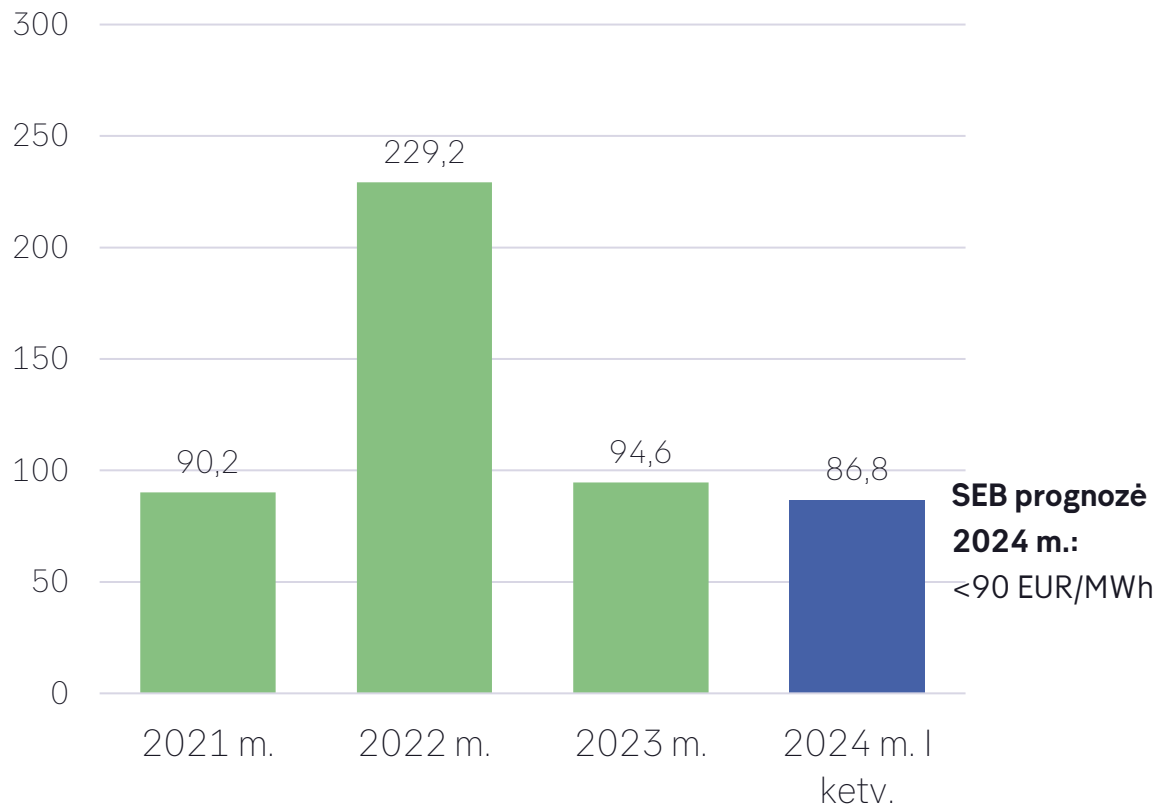

Metinis suderėto darbo užmokesčio pokytis euro zonoje (proc.)

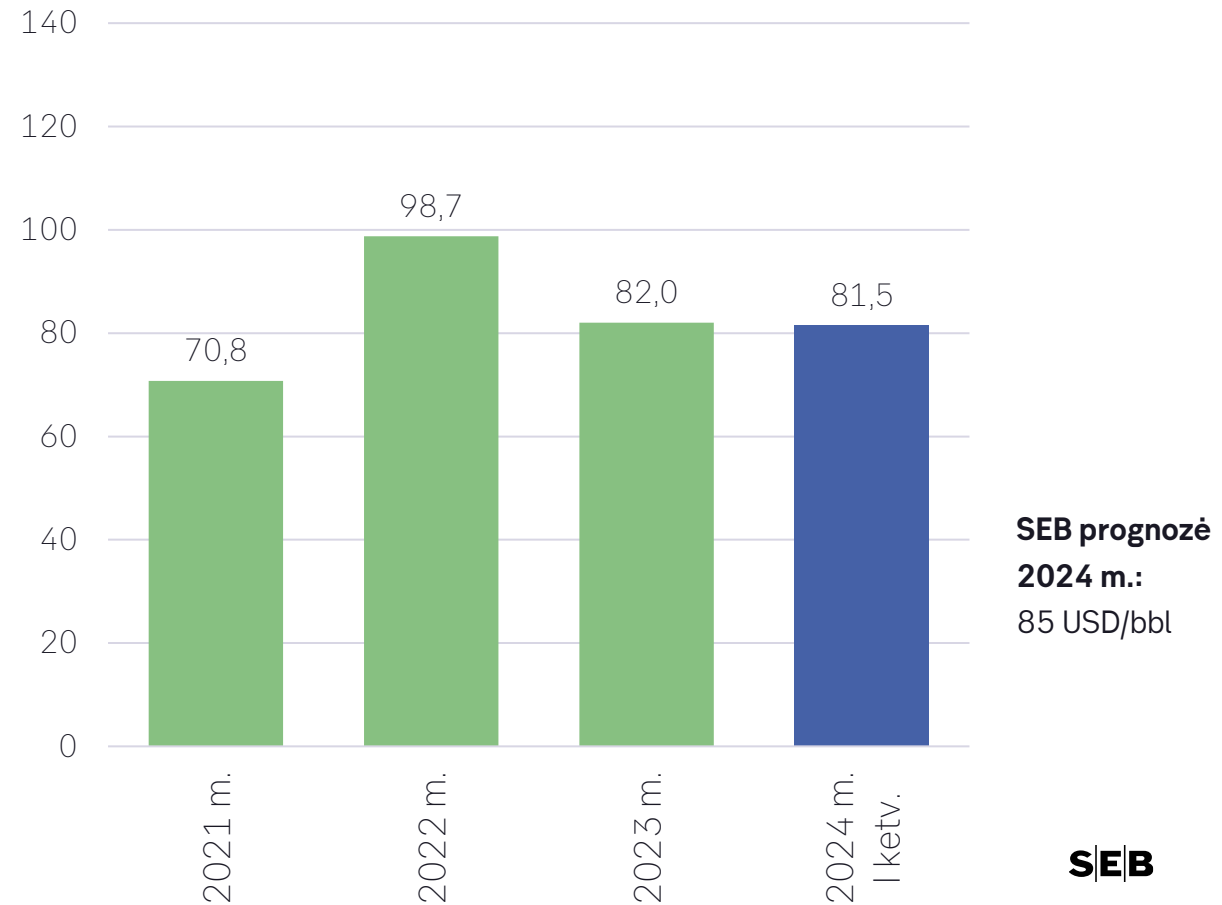

Iš žaliavų daugiausiai nerimo kelia naftos kainos

Biržos „Nord Pool“ vidutinė mėnesio elektros kaina Lietuvos zonoje (EUR už MWh)

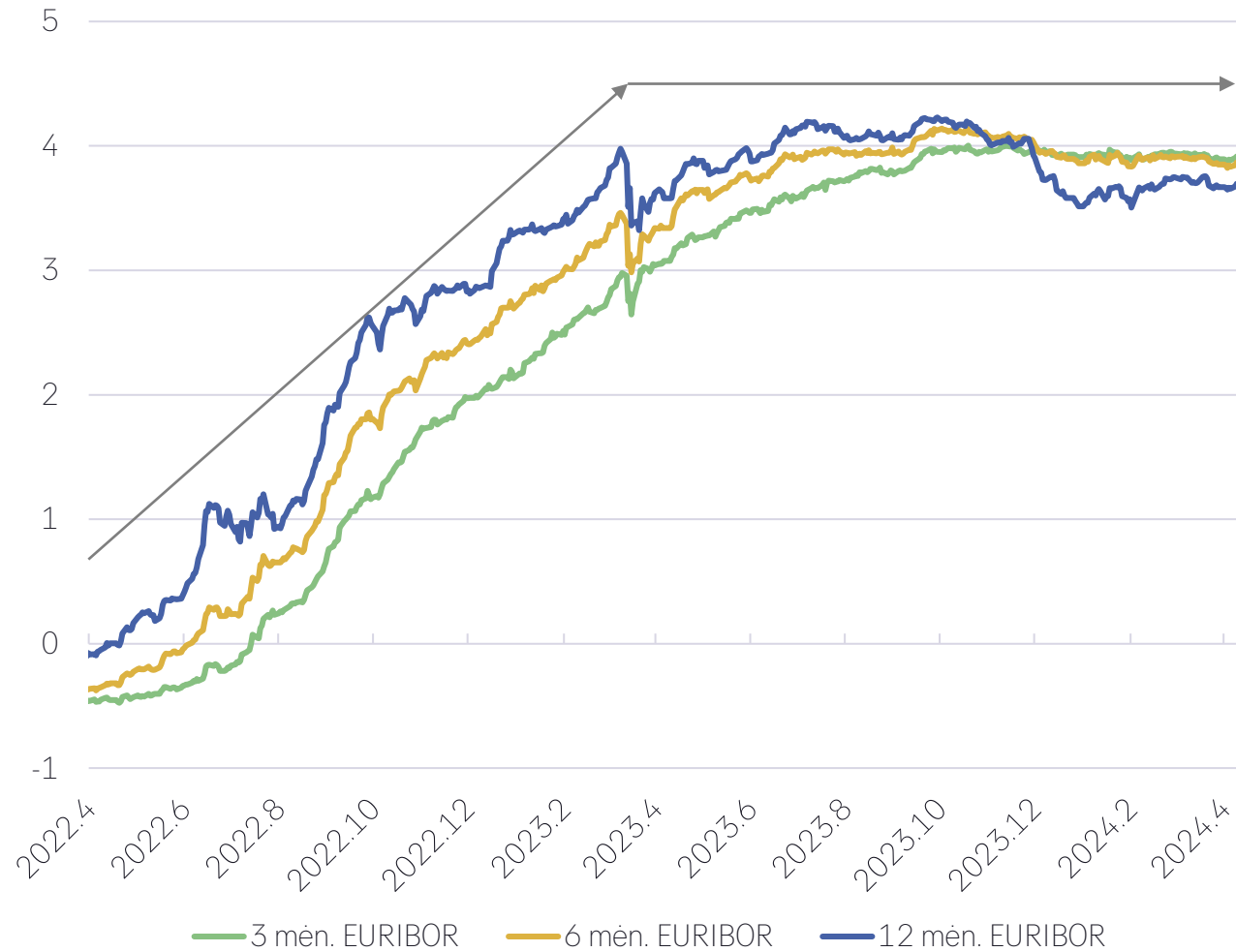

„Brent“ naftos kaina (JAV doleriai už barelį)

Palūkanų normos jau pusmetį stabilios

Faktinės EURIBOR palūkanų normos (proc.)

Bet optimizmo dėl sparčiai šiameit galinčių mažėti palūkanų mažiau

Kokias tarpbankines EURIBOR palūkanų normas 2024 m. ir 2025 m. pabaigoje rodo ateities sandoriai? (proc.)

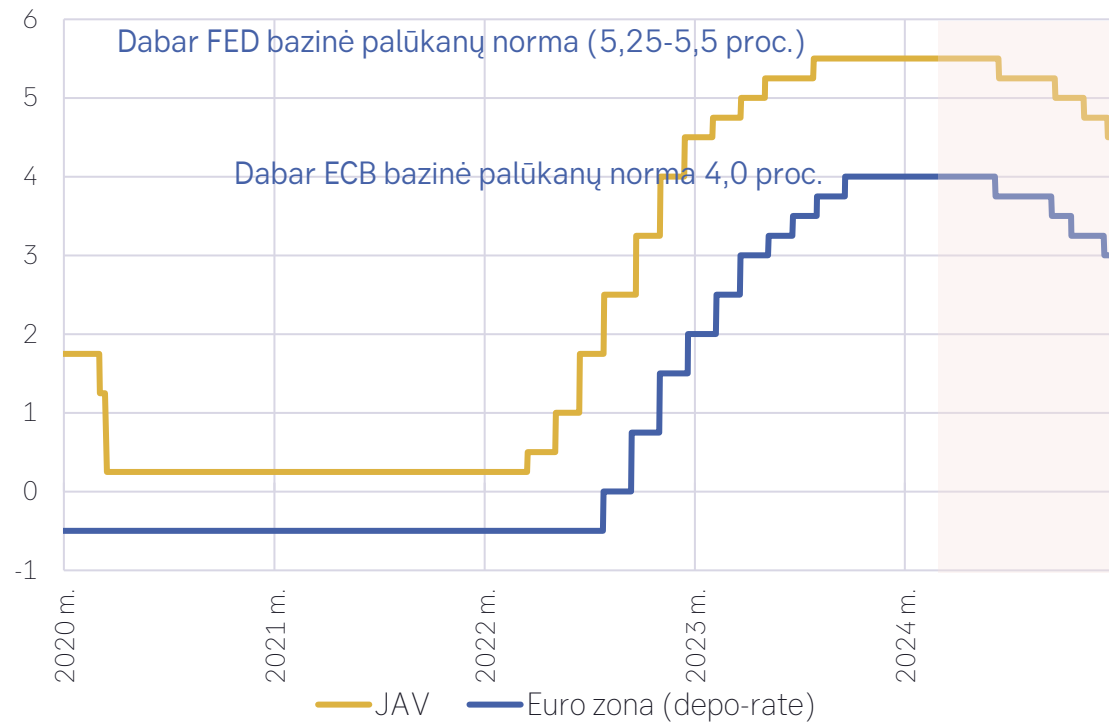

FRANKFURT, Feb 15 (Reuters) - The European Central Bank must avoid cutting interest rates too early because that could prolong high inflation and even force the bank to tighten policy again, ECB President Christine Lagarde said on Thursday.

"The last thing that I would want to see is us making a hasty decision (only) to see inflation rise again and we have to take more measures," Lagarde told a parliamentary hearing in Brussels.

Ką prognozuoja SEB ekonomistai?

SEB ekonomistų prognozė dėl centrinių bankų palūkanų normų dinamikos 2024 m. (proc.)

SEB ekonomistų bazinės palūkanų normos prognozė metų pabaigai

ECB

2024 m. pabaiga: 3 proc.

2025 m. pabaiga: 2 proc.

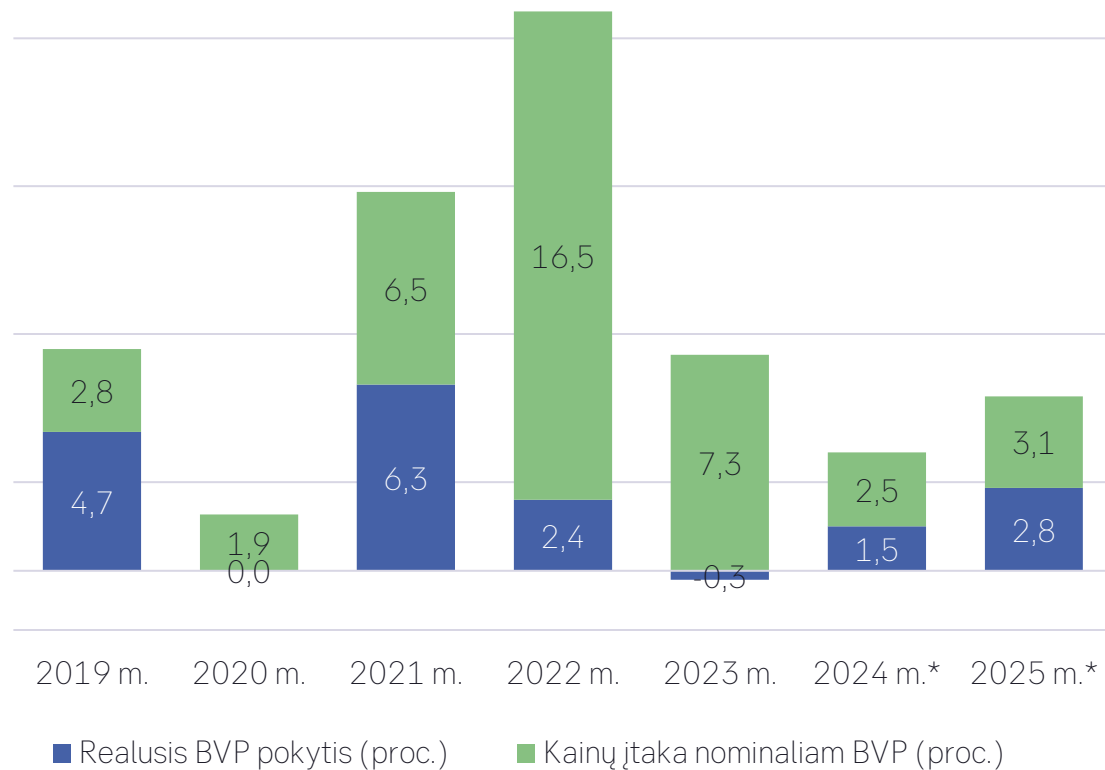
FED

2024 m. pabaiga: 4,5 proc.

2025 m. pabaiga: 3,5 proc.

2024 m. prognozuojame nedidelį Lietuvos BVP augimą

Lietuvos BVP pokyčio prognozė (proc.)

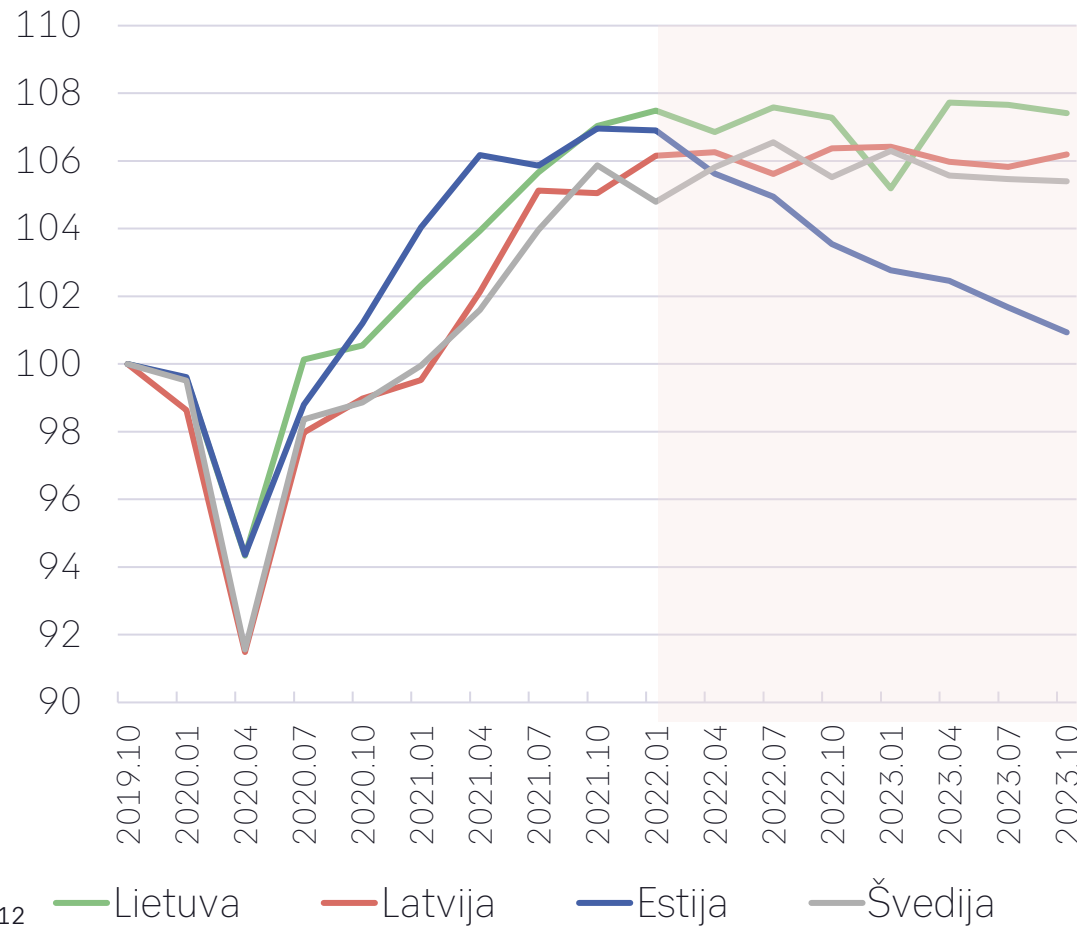

Prielaidos dėl 2024 m. prognozių

- Realus namų ūkių vartojimas atsigauna (infliacija mažesnė negu namų ūkių vartojimas)
- Darbo rinkos pablogėja minimaliai
- Vartotojų lūkesčiai stipriai neblogėja
- Eksportas stabilizuojasi
- Infrastruktūros statybos darbų apimtis nemažėja, priešingai negu gyvenamosios statybos
- Anticiklinė skatinamoji fiskalinė politika 2024 metais

Estijos ekonomika pajudėjo kitu keliu

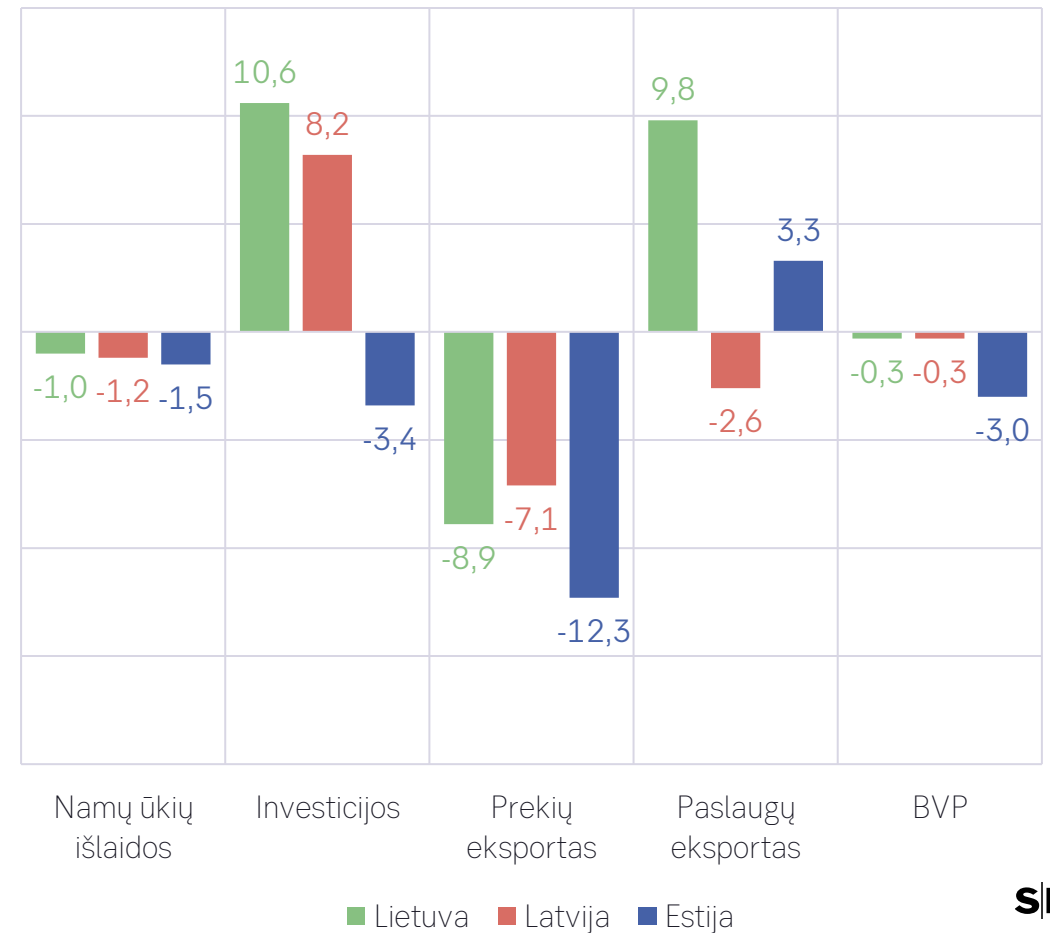
BVP lyginamosiomis kainomis (2019 m. IV ketv. – 100 punktų)

12

Šaltinis Macrobond.

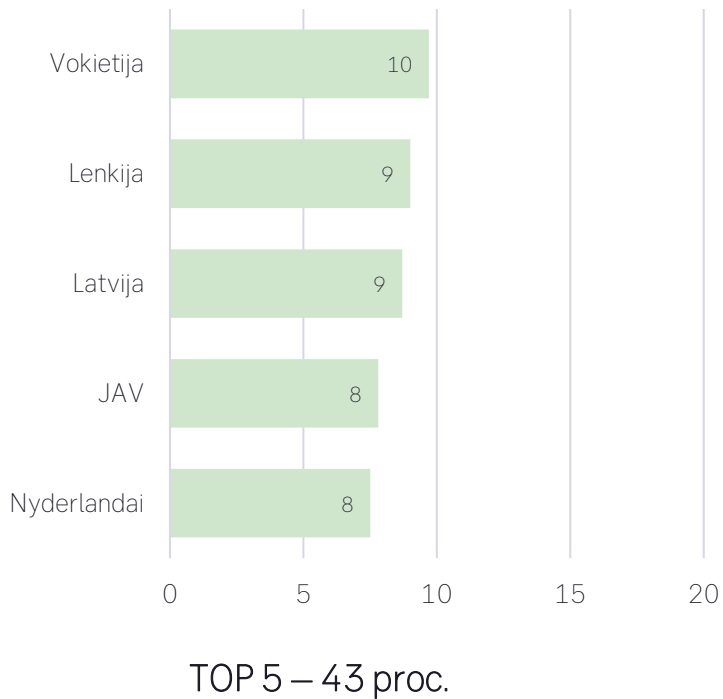
Metinis BVP išlaidų komponentų lyginamosiomis kainomis pokytis 2023 m. (proc.)

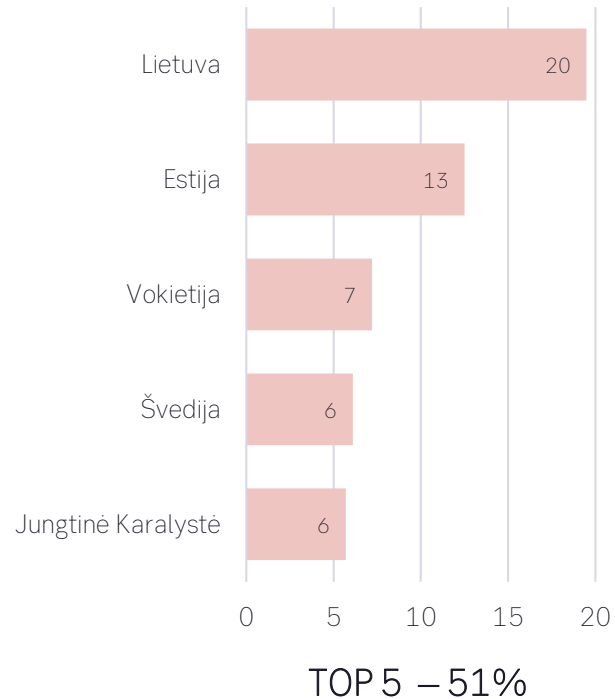
Lietuvos eksporto geografija daug labiau diversifikuota

Didžiausios prekių eksporto partnerės,
proc. nuo viso eksporto*

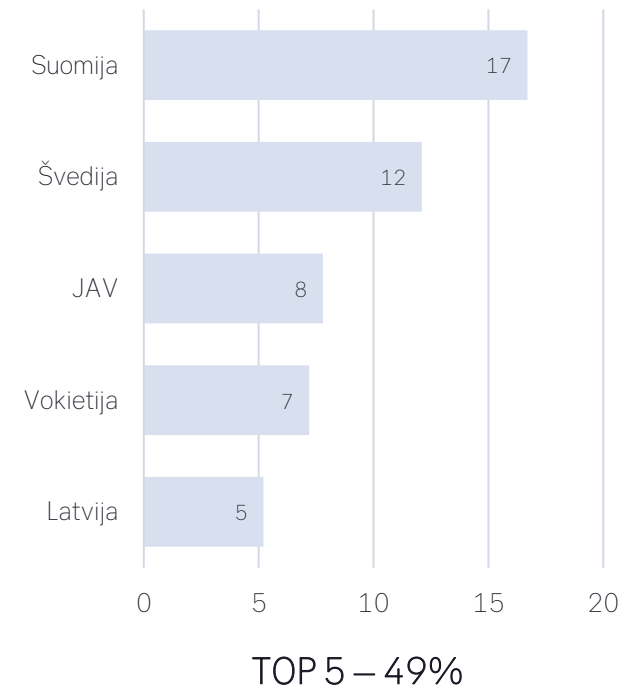
Lietuva

Latvija

Estija

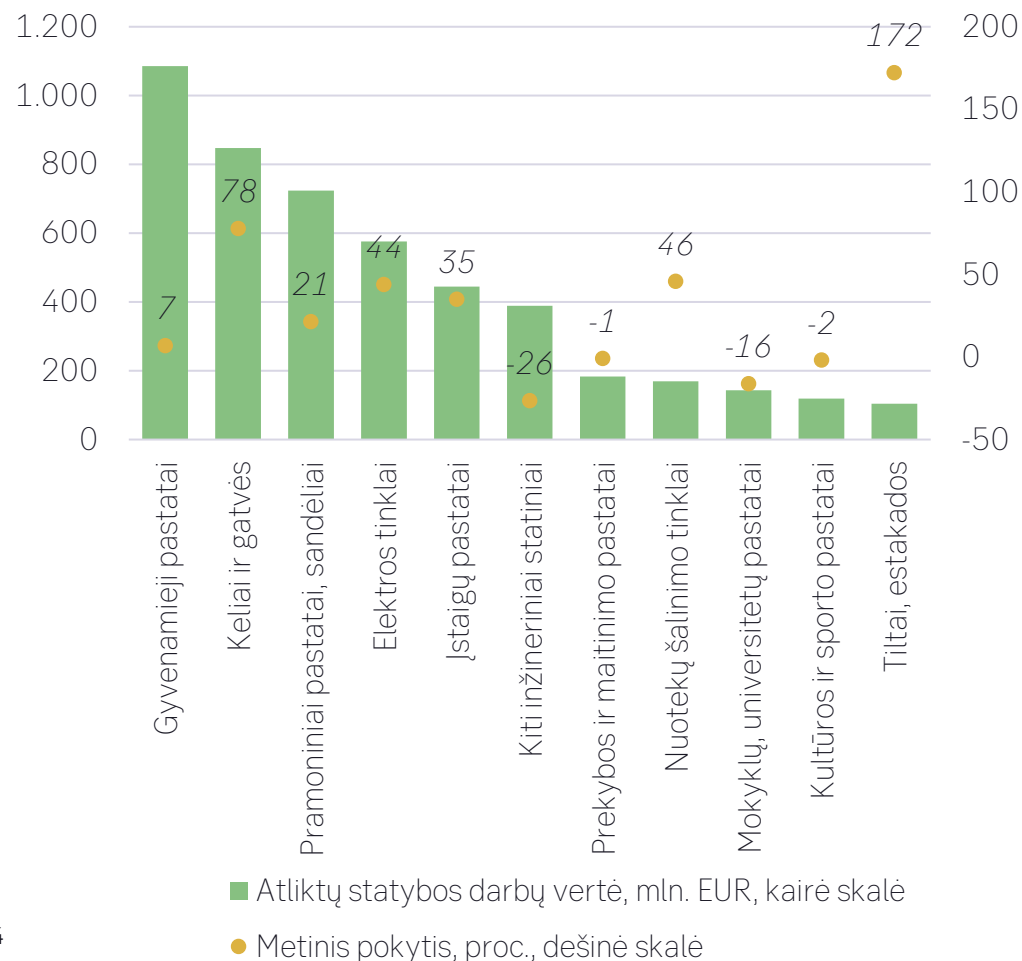

*Neįtraukus reeksporto

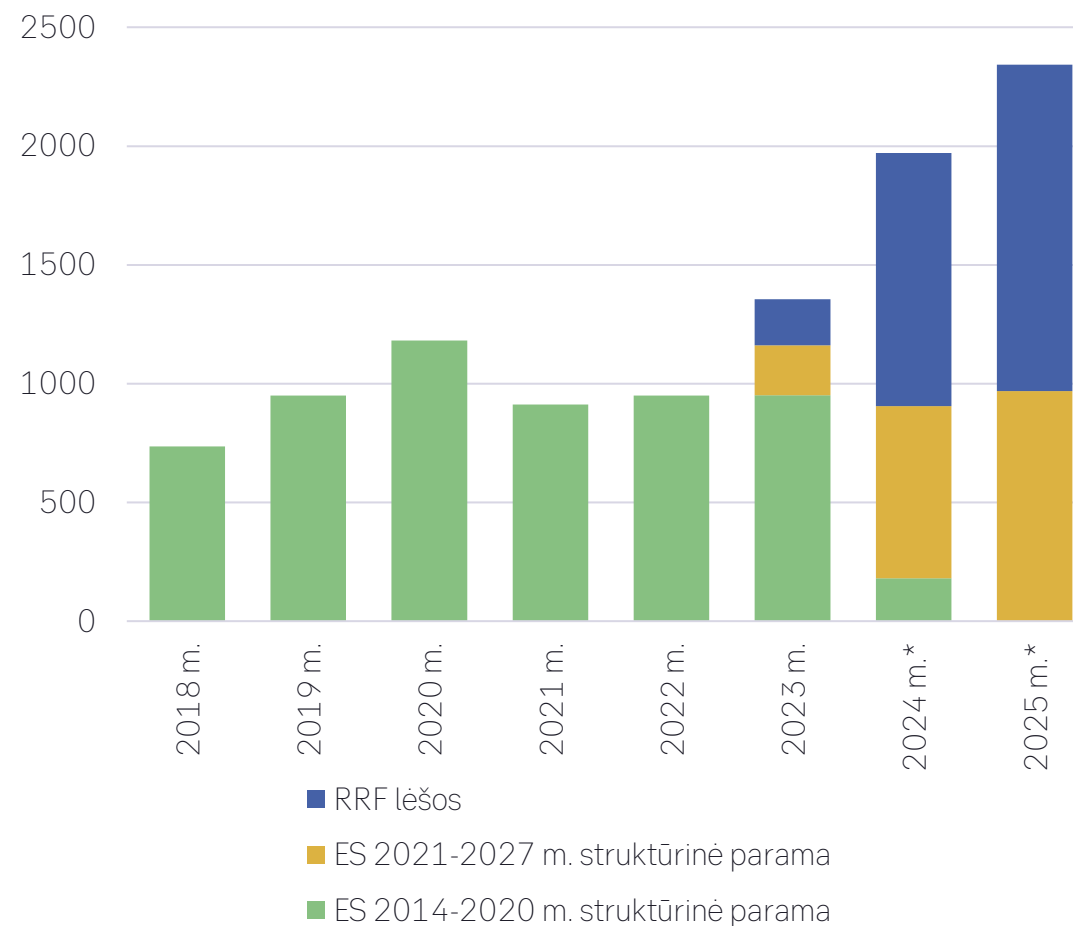
Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, SEB banko skaičiavimai.

Iš ES pinigų bus daug, bet ar sugebėsime jas panaudoti?

Atlikti statybos darbai 2023 m. ir jų metinis pokytis

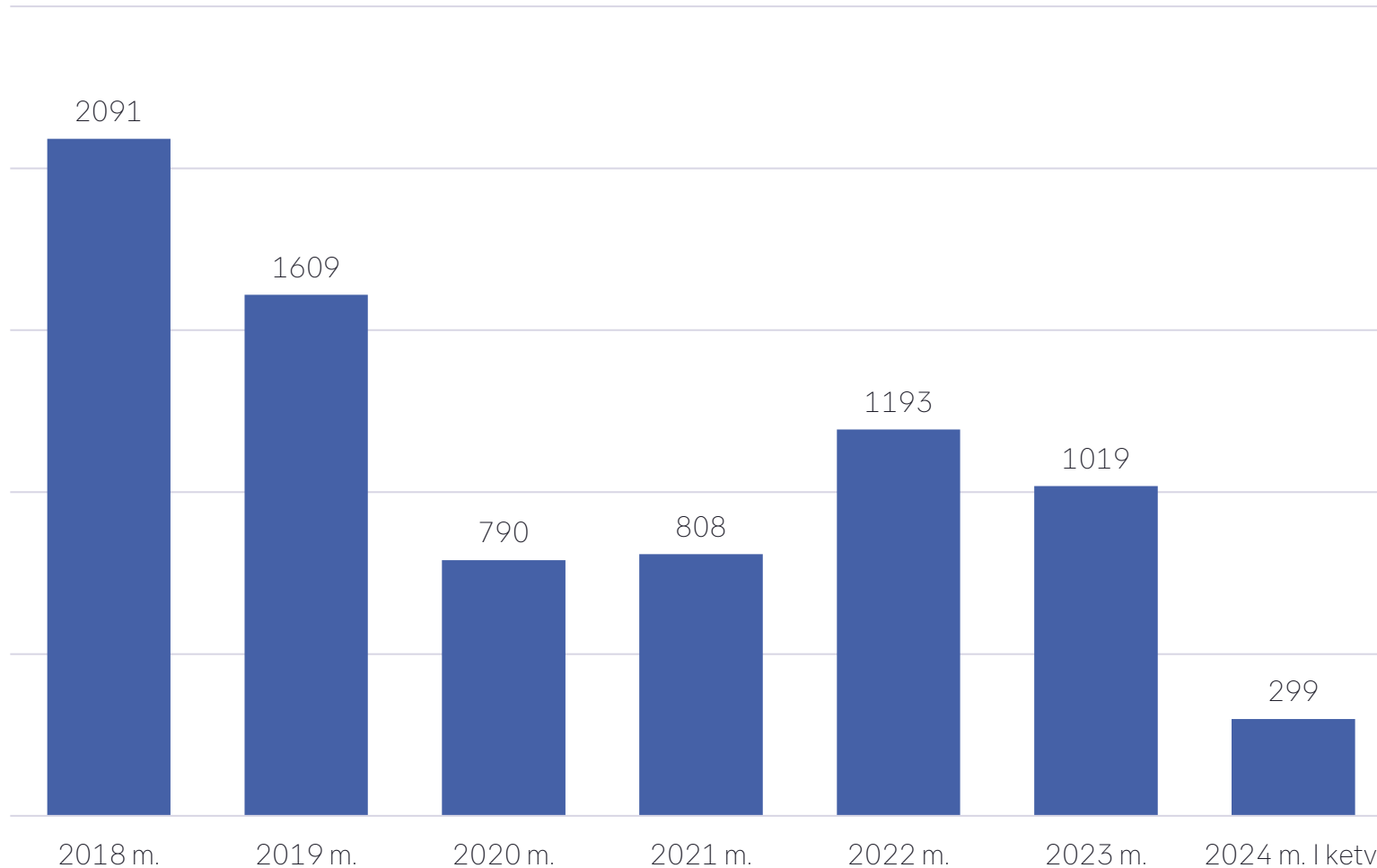

Iš ES gaunamos struktūrinės paramos lėšos (mln. EUR)

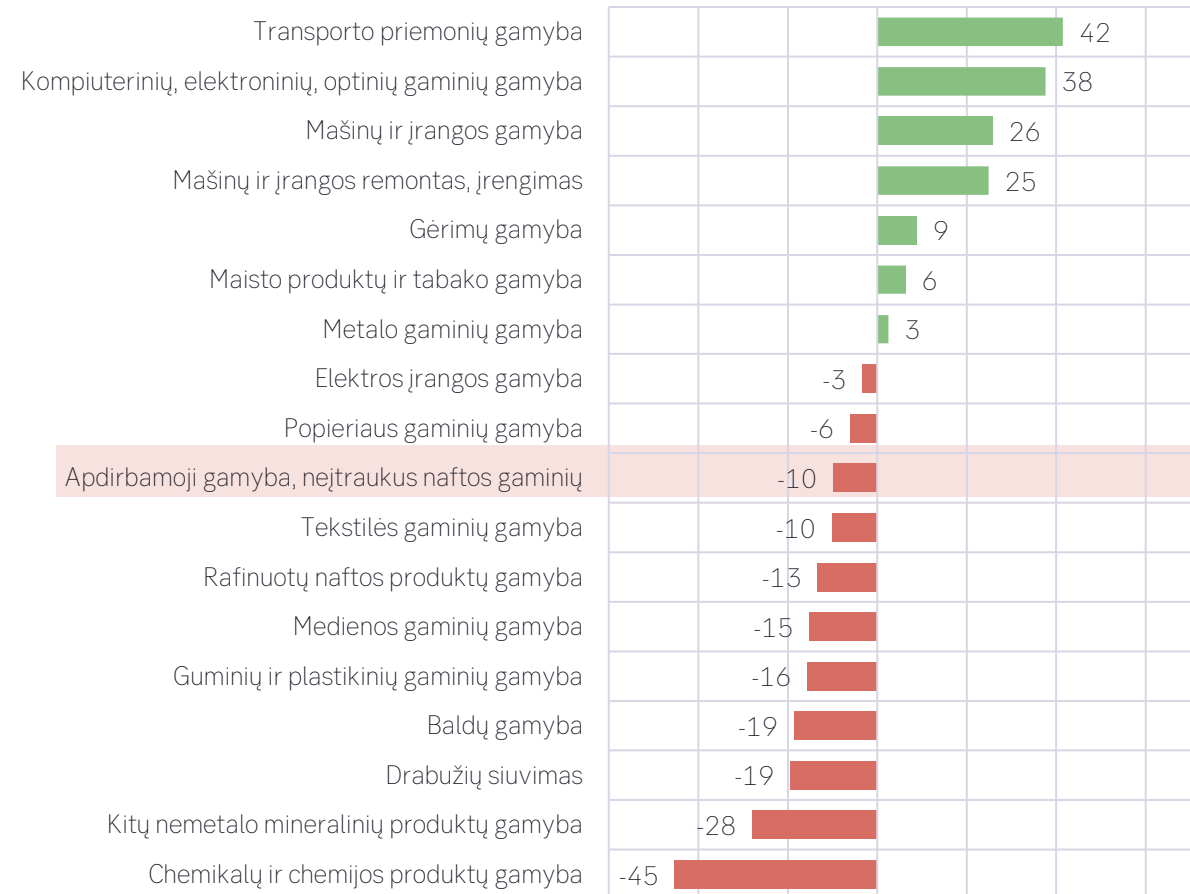
Bankrotų skaičius vis dar istoriškai mažas

Pradėti juridinių asmenų bankroto procesai

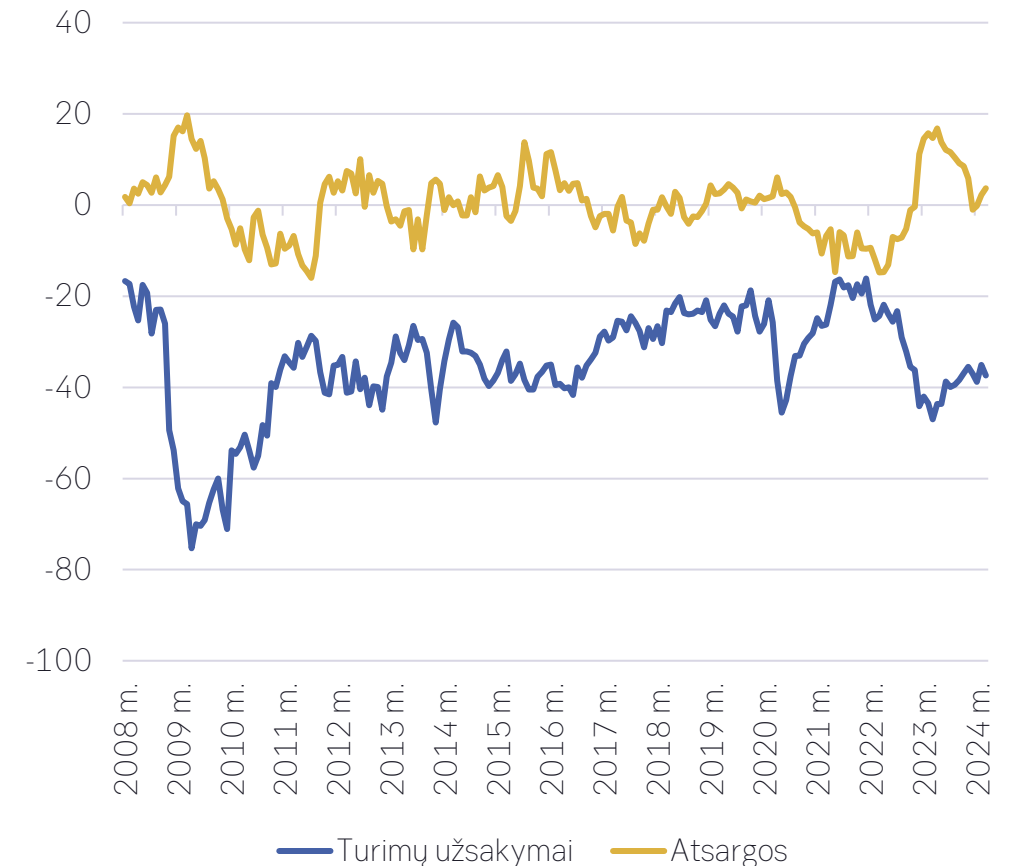

Pramonės gamyba nebemažėja, bet iki atsigavimo dar teks palaukti

Pramonės gamybos produkcijos lyginamosiomis kainomis pokytis nuo karo Ukrainoje pradžios (proc.)

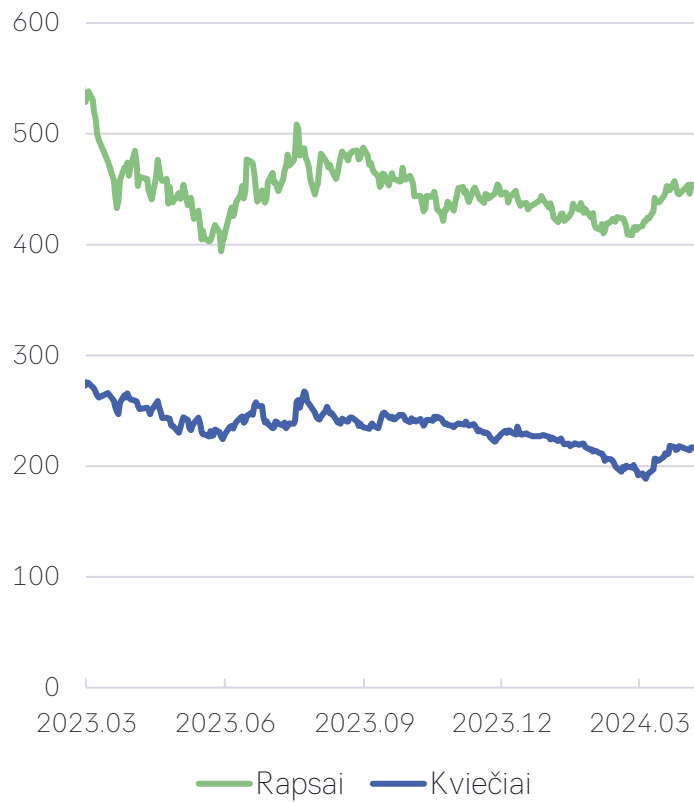

Pramonės įmonių gamybos užsakymų ir atsargų vertinimas, balansas (punktais)

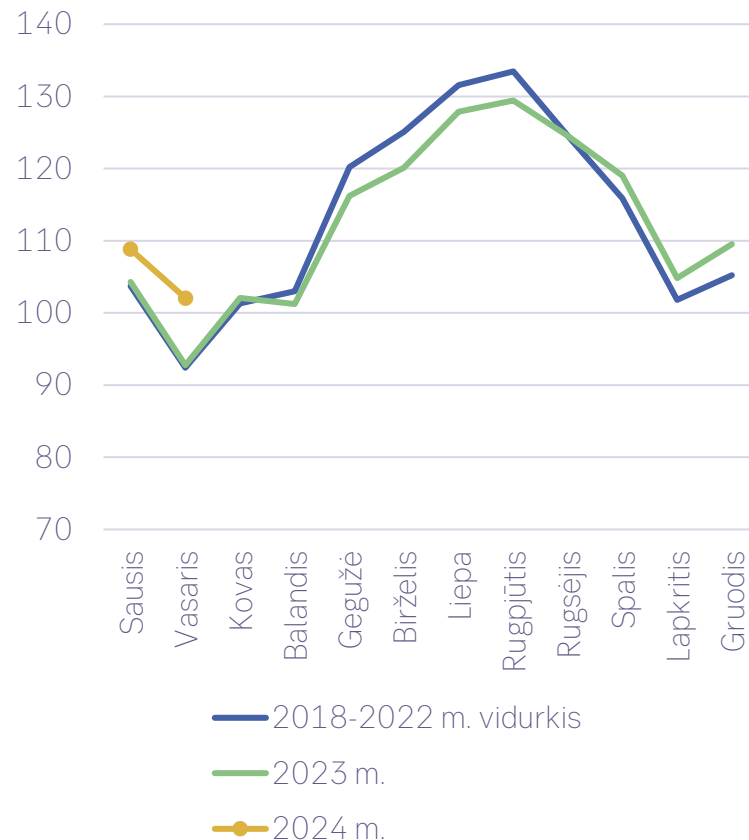

Pastarosiomis savaitėmis daugiau palankių ūkininkams žinių

Kviečių ir rapsų ateities sandorių kaina „Euronext“ biržoje (EUR/t)

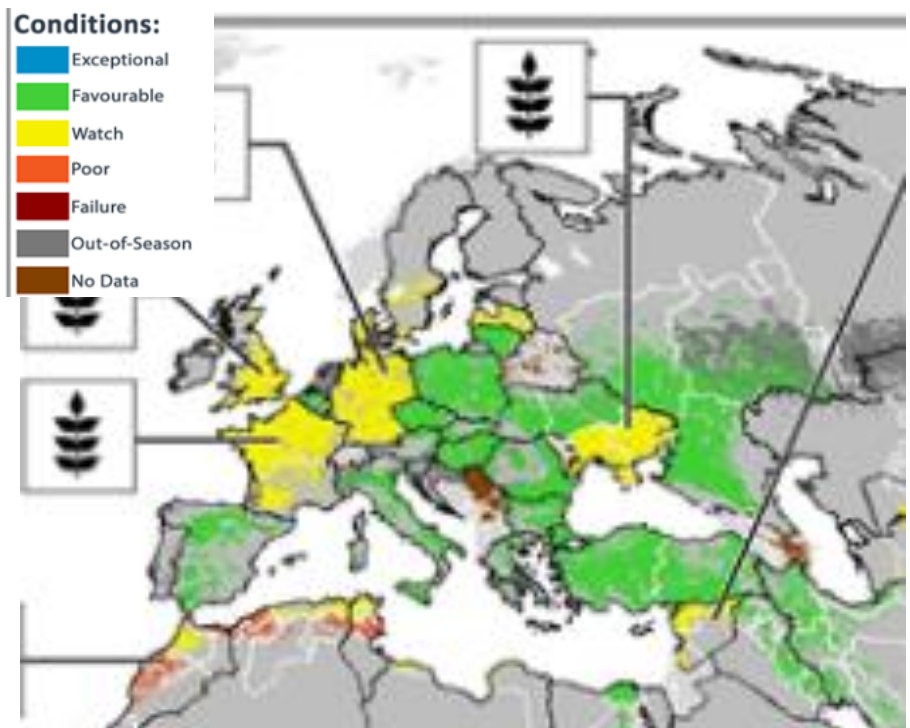

Lietuvos pieno gamintojų patiektas pieno kiekis (tūkst. t)

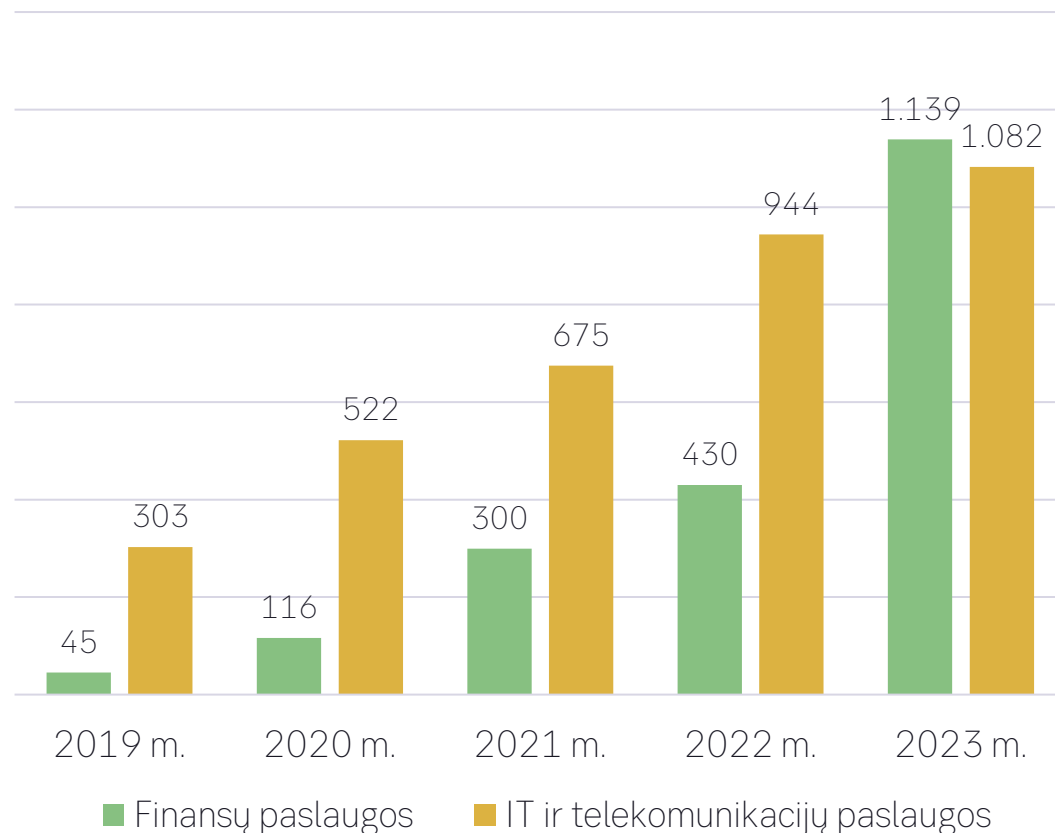
Crop conditions around the world

Synthesis Conditions
Crop Conditions as of March 28th, 2024

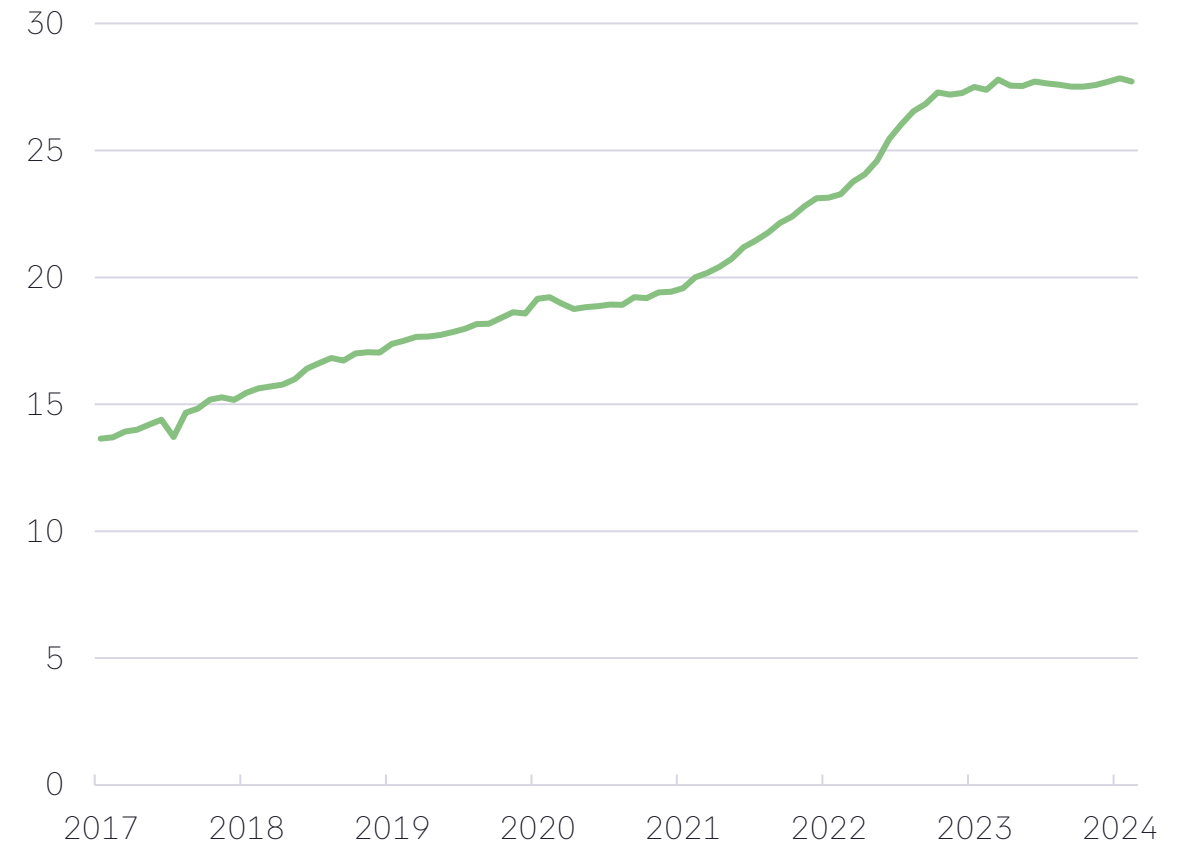

IT ir finansų sektoriaus plėtra ankstesniais metais duoda savo vaisius

Grynasis paslaugų eksportas (mln. EUR)

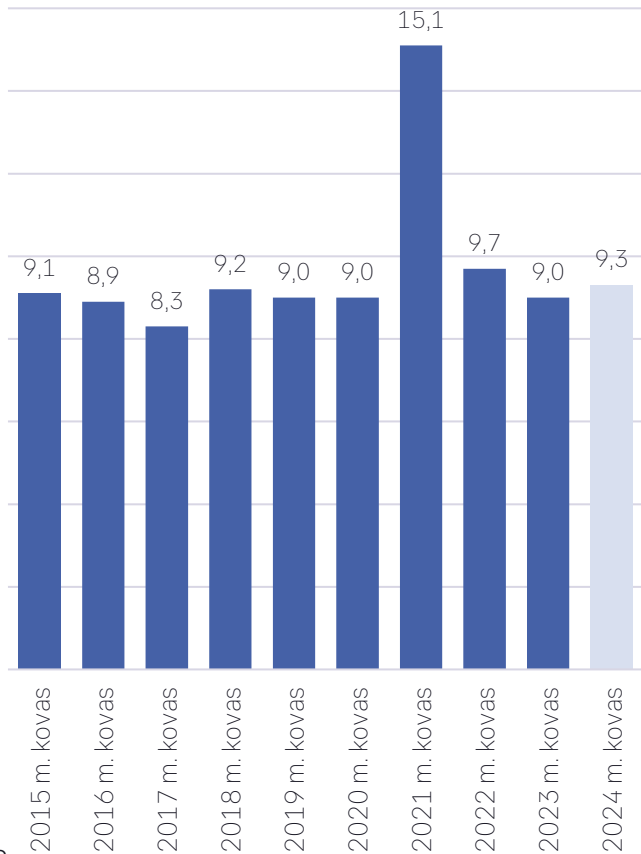

Darbuotojų užsienio kapitalo paslaugų verslui centruose Lietuvoje* (tūkst.)

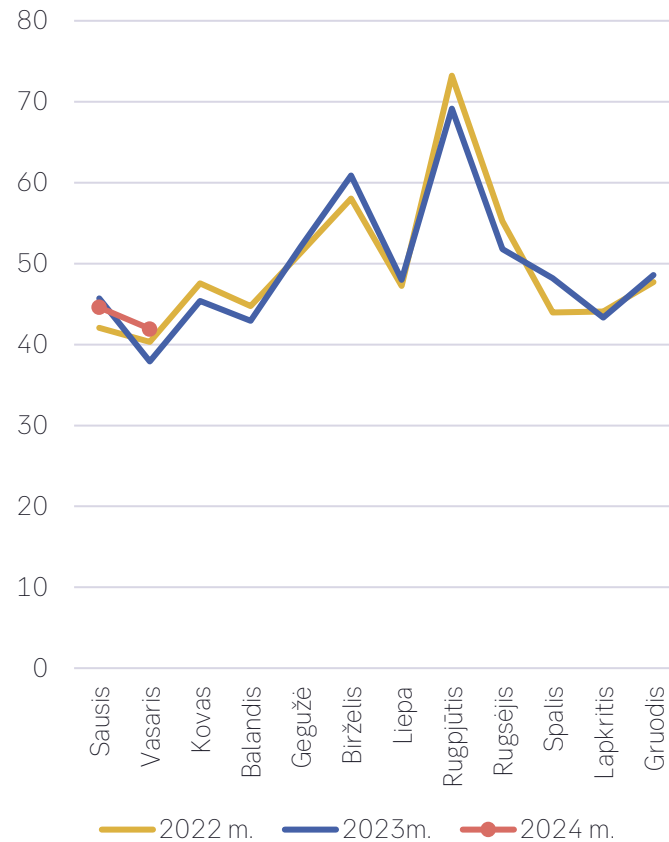

Lietuvos darbo rinka stabili, bet kryptis yra truputį neigiama

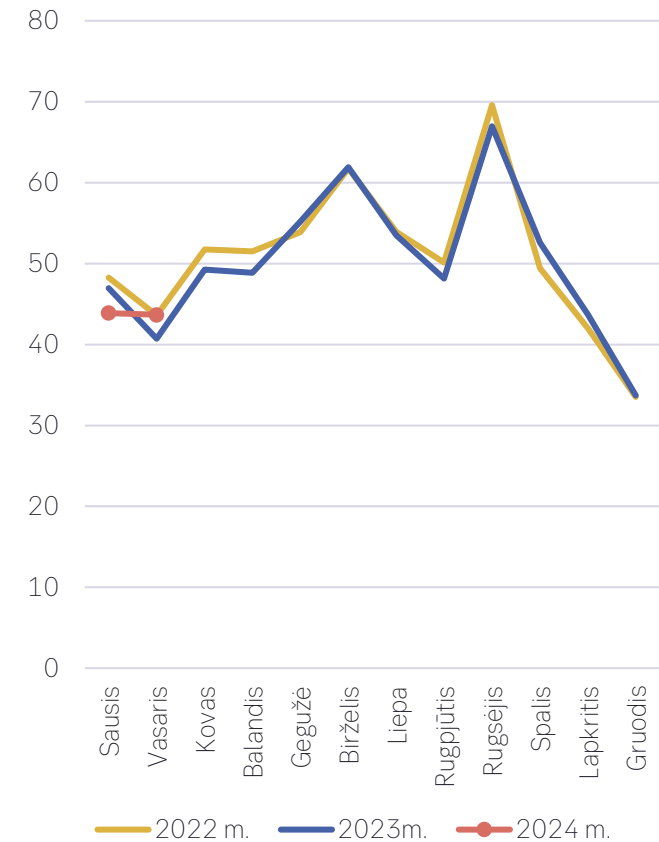
Registruotas nedarbas, Užimtumo tarnybos duomenimis (proc.)

Per mėnesį atleistų darbuotojų skaičius, „Sodros“ duomenimis (tūkst. vnt.)

Per mėnesį priimtų darbuotojų skaičius, „Sodros“ duomenimis (tūkst. vnt.)

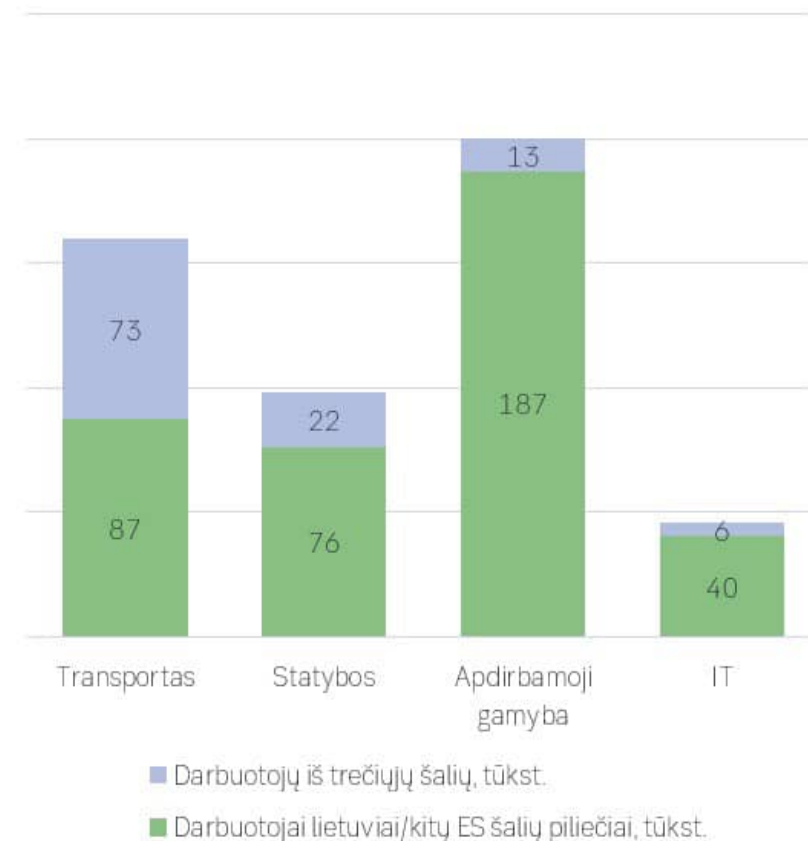

Vienintelėje Lietuvoje pernai augo darbuotojų skaičius

Darbuotojų skaičius Baltijos šalyse (tūkst.) ir pokytis (proc.)

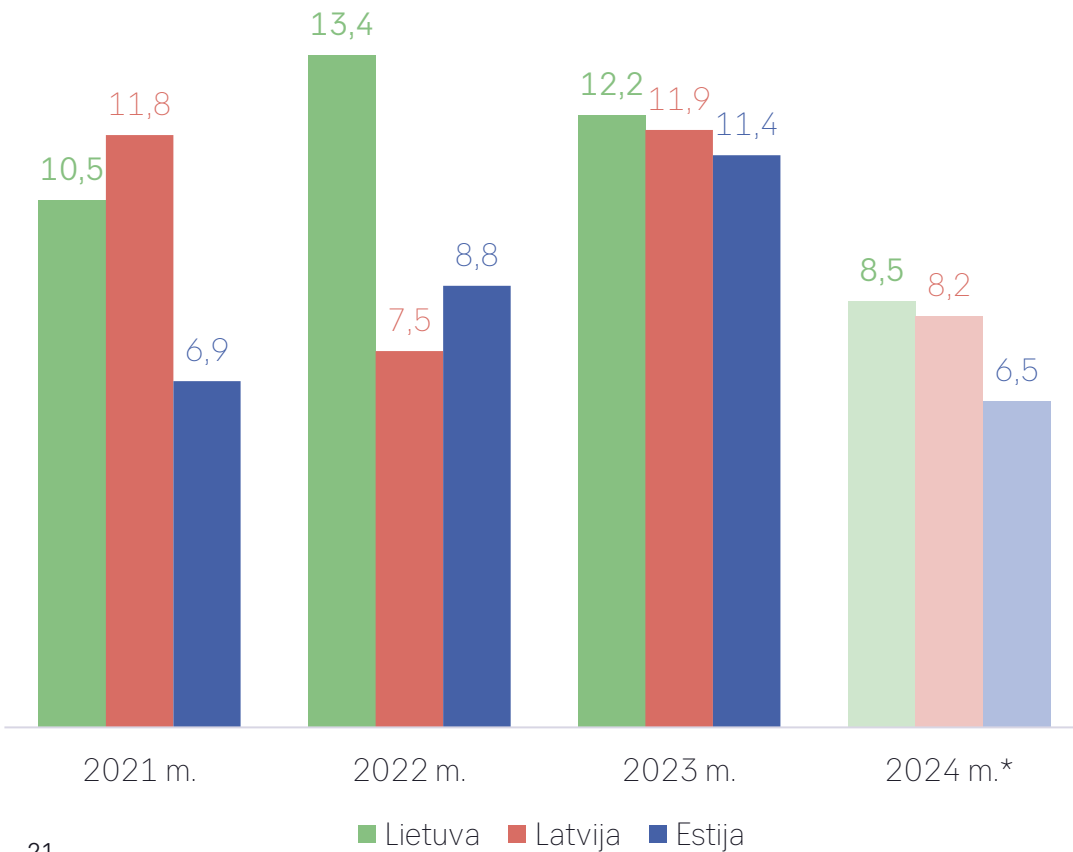
	Darbuotojų skaičius 2023 m. IV ketv. (tūkst.)			Metinis pokytis (proc.)		
	Lietuva	Latvija	Estija	Lietuva	Latvija	Estija
Apdirbamoji gamyba	204	111	101	-2,3%	-2,4%	-4,8%
Prekyba	205	137	88	-0,9%	-0,5%	-1,6%
Transportas	163	66	34	6,4%	-0,7%	-23,1%
Statybos	99	56	42	0,8%	-1,0%	-9,5%
Administracinės paslaugos	74	38	29	9,7%	0,3%	-2,9%
Profesinės, techninės, mokslo veiklos paslaugos	59	39	26	0,1%	0,1%	0,7%
IT ir telekomunikacijos	46	40	28	2,2%	-0,1%	-5,1%
Apgyvendinimas ir maitinimas	43	31	21	4,3%	3,5%	-16,6%
Viso	1363	881	595	1,3%	-0,1%	-4,0%

Dirbančiųjų skaičius Lietuvoje 2023 m. pabaigoje (tūkst.)

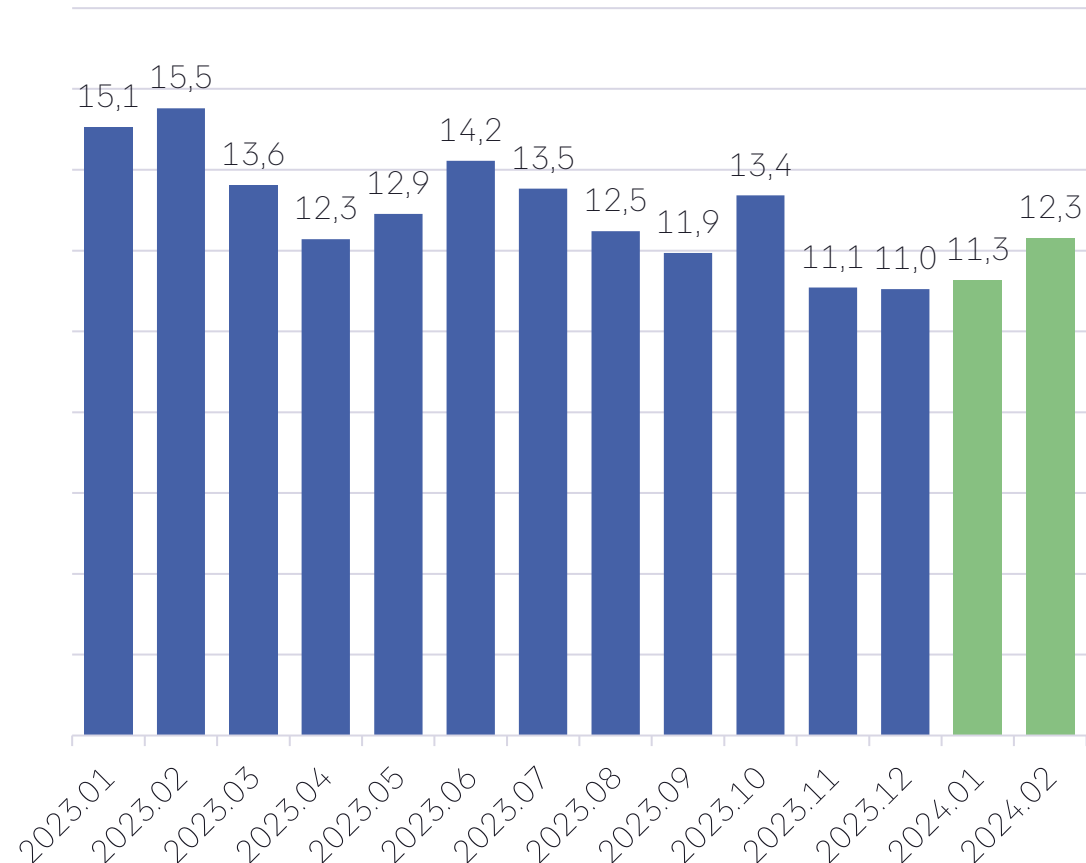

2024 metais tikimės vienaženklį algų augimo, bet sausio duomenys rodo, kad galbūt ir vėl esame per pesimistiški

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius Baltijos šalyse pokyčio prognozė (proc.)

Metinis vidutinių draudžiamųjų pajamų pokytis Lietuvoje pagal „Sodros“ duomenis (proc.)

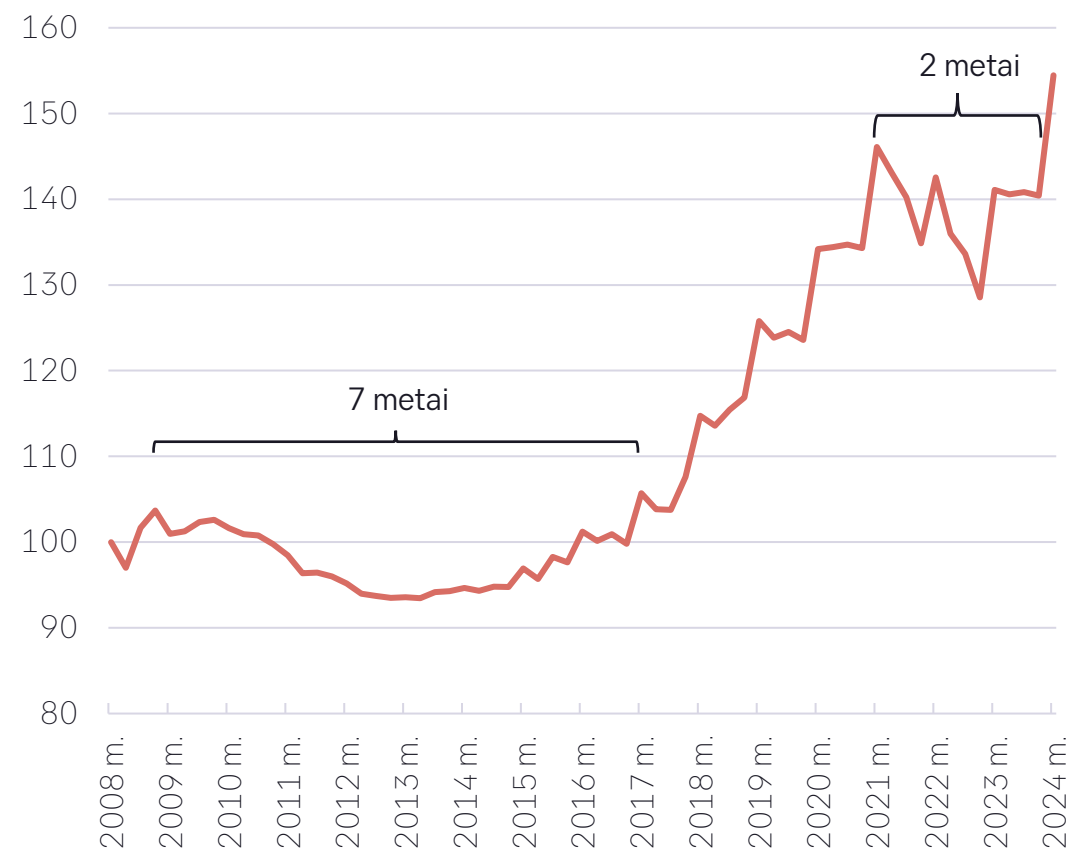

Šiomet reali darbo užmokesčio ir pensijos perkamoji galia sugrįš į prieškarinį lygį

Realiojo vidutinio darbo užmokesčio (nominalus pokytis – infliacija) dinamika, 2008 m. I ketv. - 100 punktų

Realiosios senatvės pensijos (nominalus pokytis – infliacija) dinamika, 2008 m. I ketv. - 100 punktų

Daug skundžiamės dabartimi, bet, žvelgdami į trumpalaikę ateitį, esame optimistai

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis (punktai)

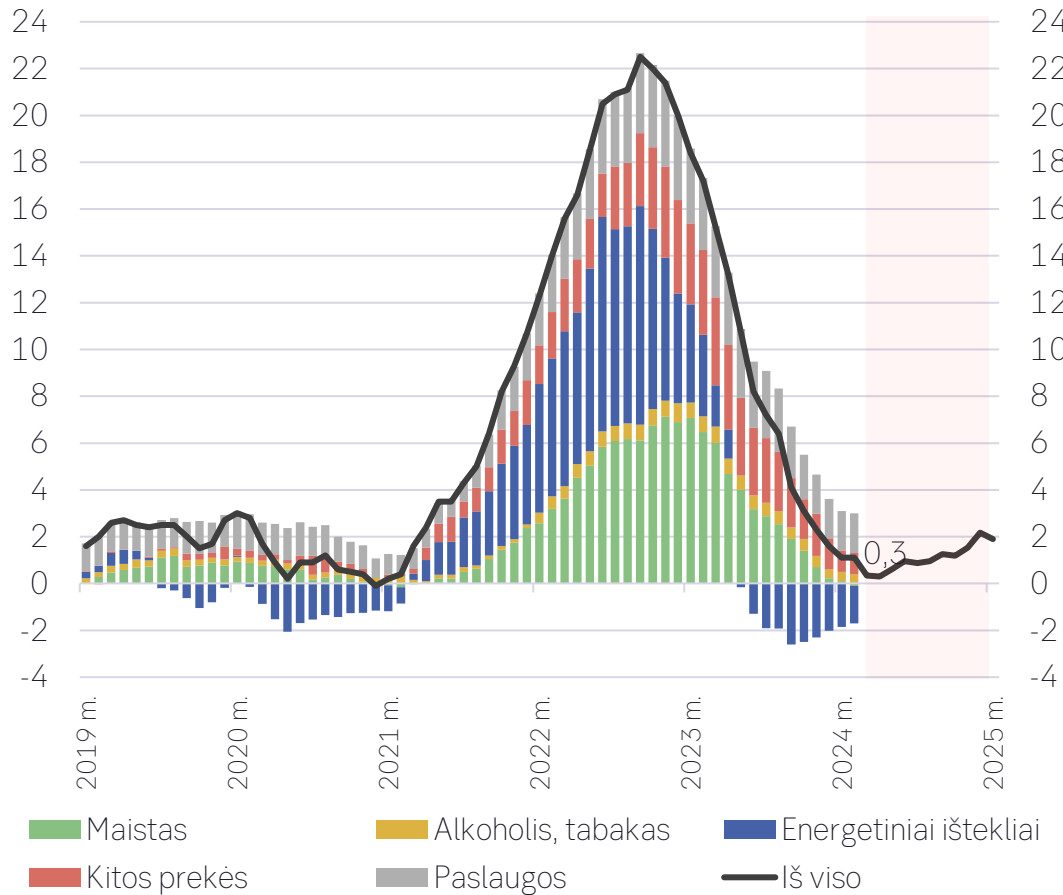

Metinis namų ūkių indėlių ir paskolų pokytis (proc.)

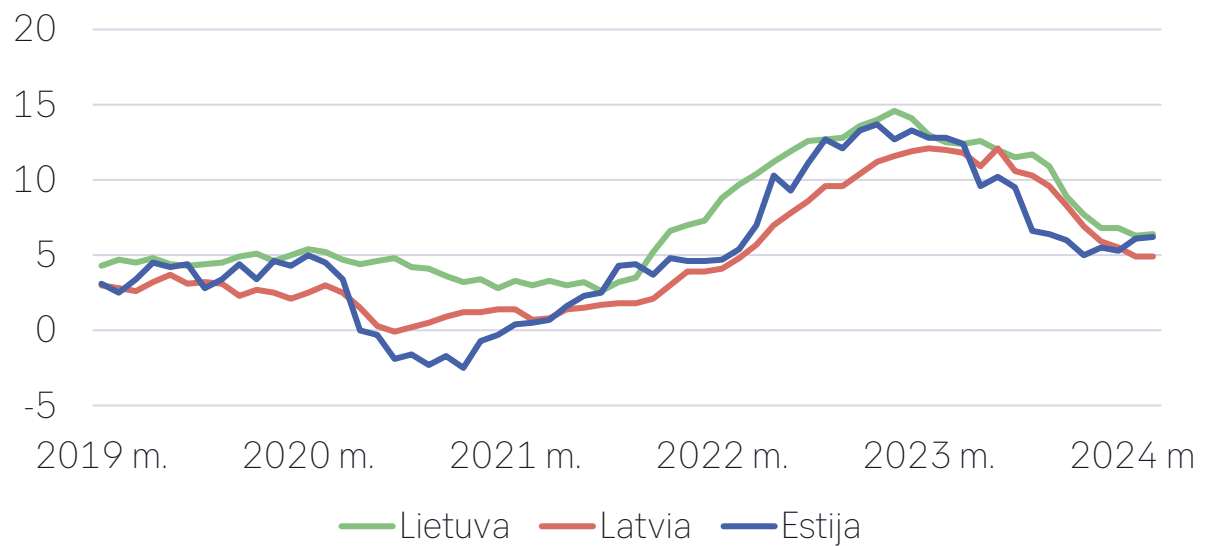

Paslaugų infliacija šiemet liks pagrindine infliacijos dedamąja

Metinė infliacija Lietuvoje pagal SVKI* (proc.)

Metinė paslaugų kainų infliacija (proc.)

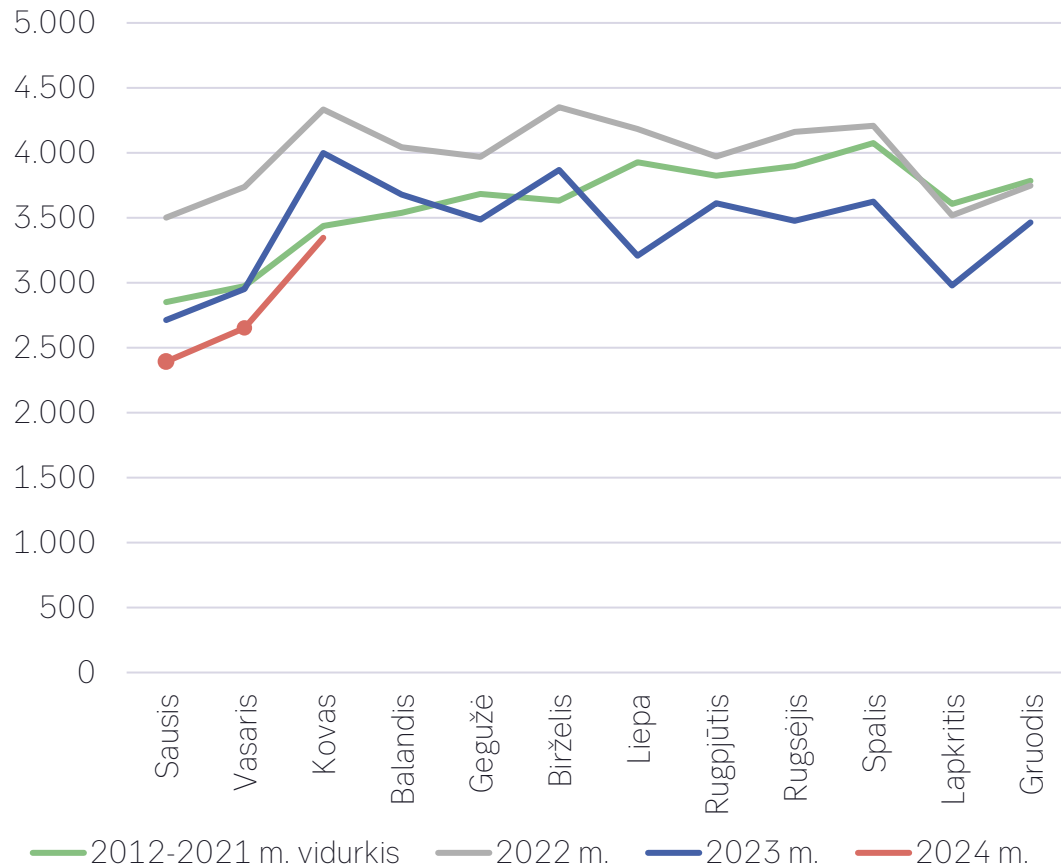

Vidutinės metinės infliacijos pagal SVKI prognozė (proc.)

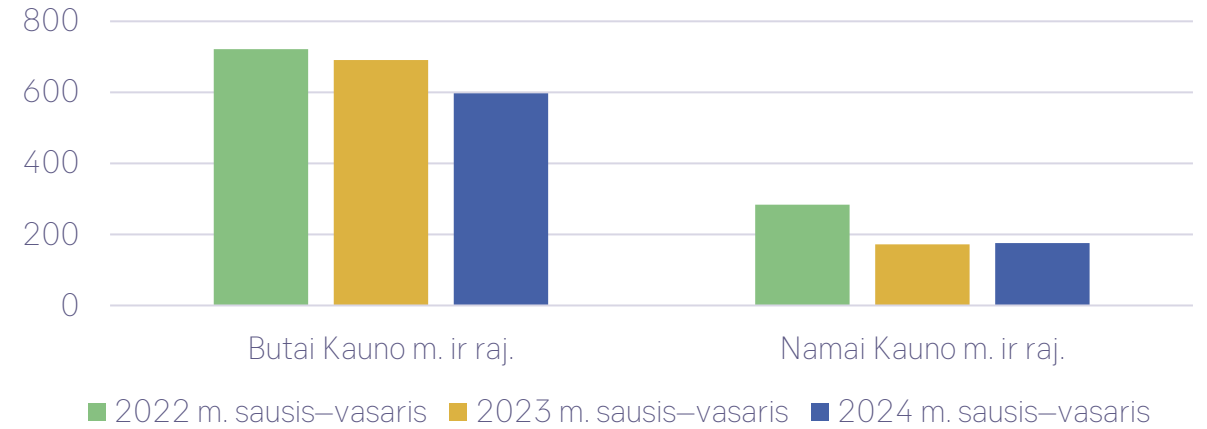
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.*
Lietuva	1,1%	4,6%	18,9%	8,7%	1,0%

Atokvėpis būsto sandorių rinkoje

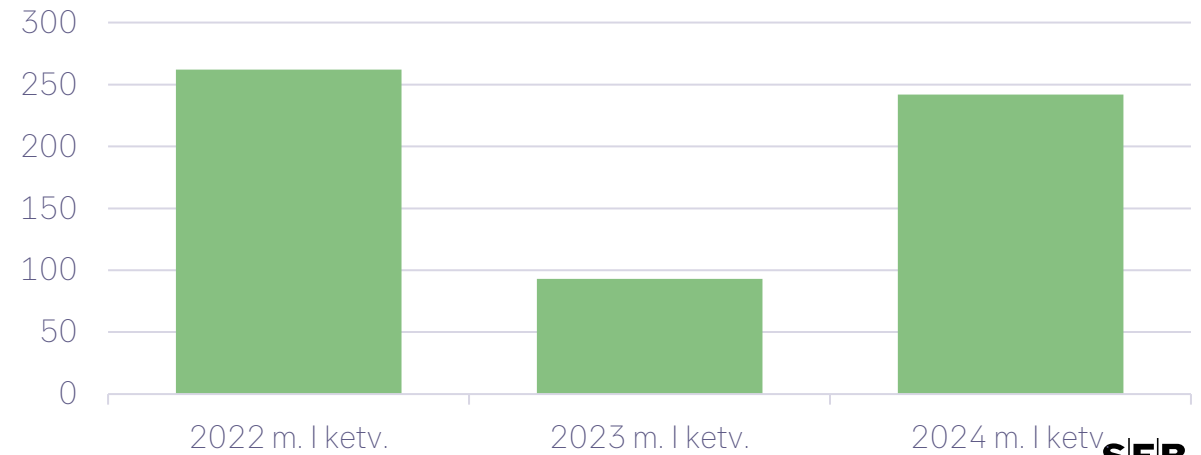
Registruoti būsto pardavimo sandoriai Lietuvoje (vnt.)

Registruoti sandoriai* Kauno m. ir raj. savivaldybėse (vnt.)

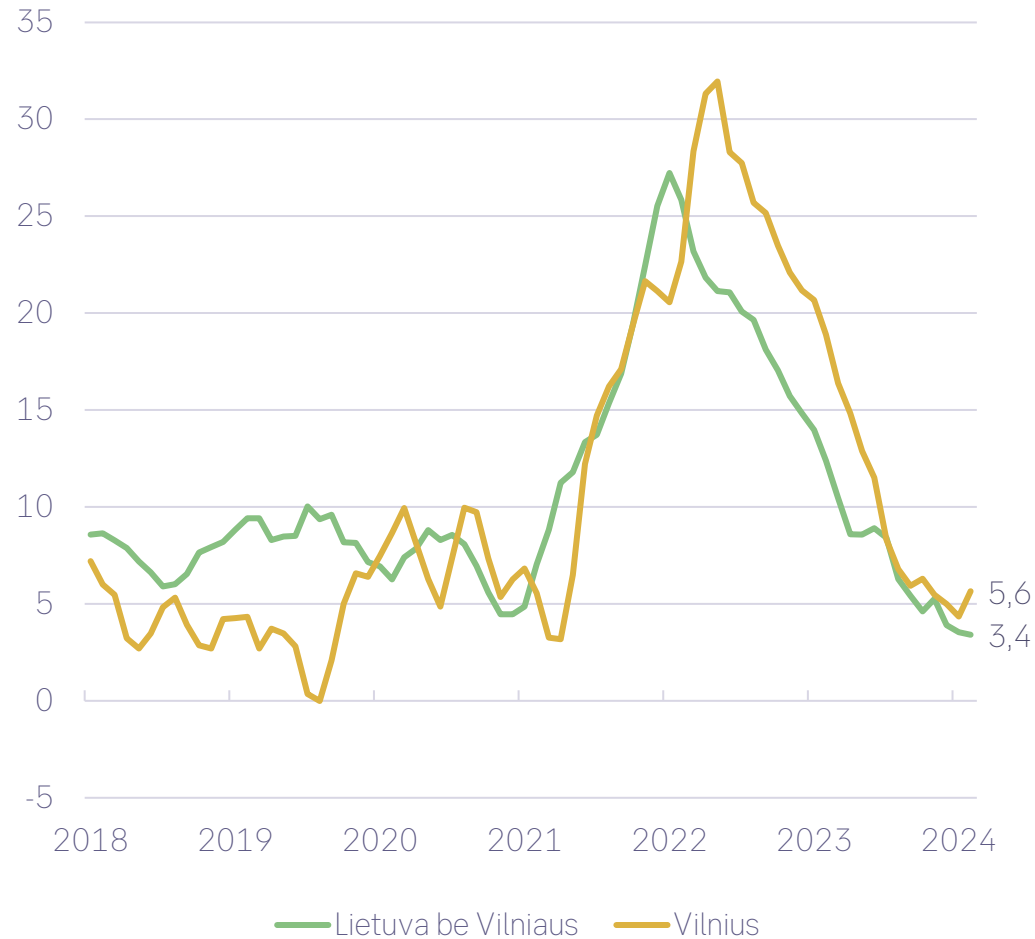
Sandoriai pirminėje Kauno butų ir kotedžų rinkoje (vnt.)

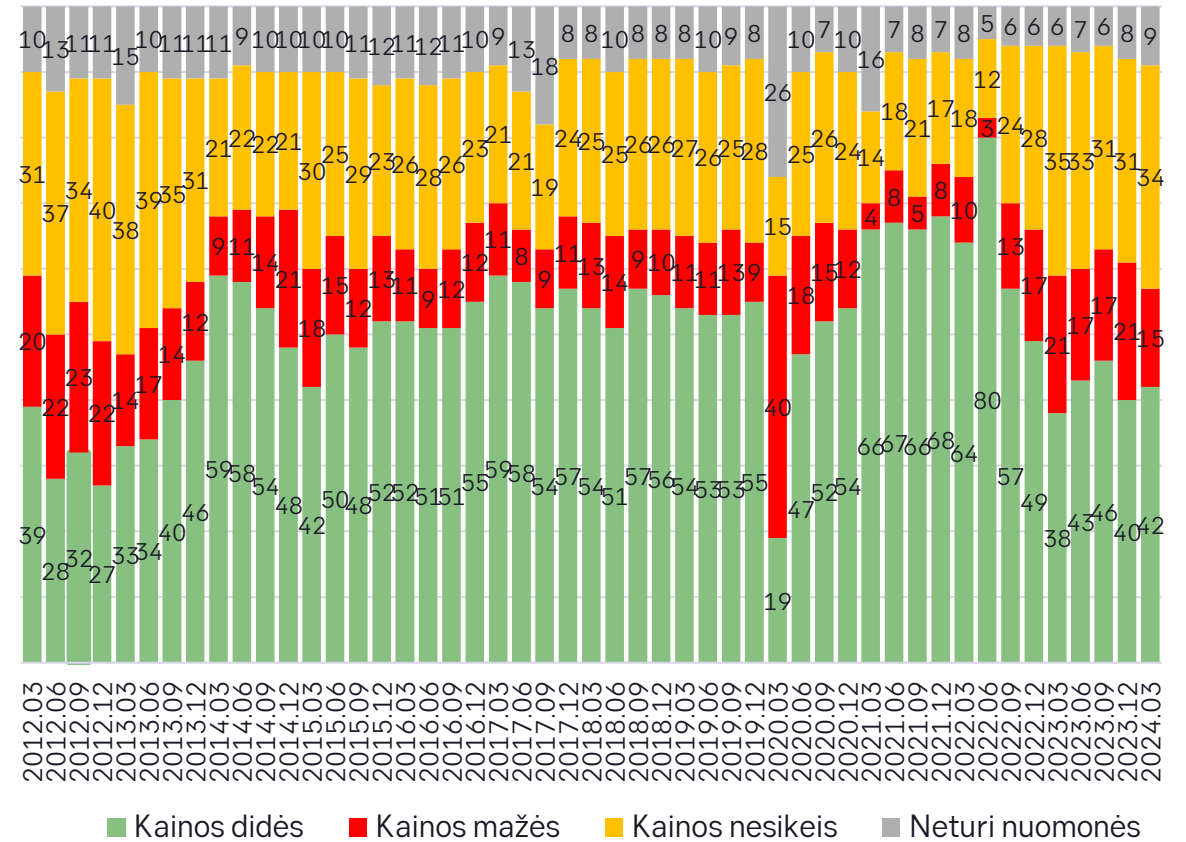
*Įtraukti ne visi sandoriai (neįtraukti mažos vertės sandoriai)

Būsto kainos ir šiomet nejuda žemyn

Lietuvos banko pasikartojančių būsto sandorių kainų indekso pokytis (proc.)

SEB apklausa: „Kaip keisis būsto kaina Lietuvoje per artimiausius 12-a mėnesių?“ (proc.)

2024 m. balandžio 10 d.

Ačiū

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas

